

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE ■ P.O. BOX 03206 ■ CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVIII Gruodis - December 8, 1983 Nr. 47

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Kai reikia pasirinkti Vakarų Europa eina su JAV

Vytautas Meškauskas

Pereitą savaitę Vakarų Europoje jau vyko naujų JAV vidutinės distancijos raketų ar jų dalių dislokacija. Sovietų Sąjunga būtų galėjusi tą procesą sulaikyti, jei būtų rimtai pasisiūliusi sumažinti savo, nutaikintų į Europą, panašių raketų skaičių. Grynai kariniai žiūrint, tos JAV raketos neturi lemiamos reikšmės. Jau ir taip į visus svarbesnius Sovietijos centrus yra nutaikytos JAV tolimosios distancijos (strateginės), iš povandeninių laivų paleidžiamos ir bombonešių nunešamos atominės bombos ar raketos.

Tas naujas amerikiečių raketų NATO nutarė dislokuoti daugiau politiniais negu kariniais sumetimais, kad Vakarų Europa nesijaustų amerikiečių apleidžiama, kurie staiga sugalvotų nerizikuoti sunaikinimu savo miestų dėl Hamburgo, Paryžiaus ar Londono išlikimo. Patiems amerikiečiams sovietų SS-20 raketos nėra pavojingos, nes negali pasiekti šio krašto. Tačiau jos baido europiečius ir todėl iniciatyva naujam apsiginklavimui išplaukė iš Vakarų Vokietijos buv. kanclerio Schmidto 1977 metais.

Visą tai prisiminus nelengva suprasti, kodėl sovietai dėl to taip užsiuto, nutraukė tuo reikalu derybas Zenevoje ir grasina Ameriką apstatyti savo povandeniniais laivais, iš kurių jų raketos greitai galėtų pasiekti šį kraštą.

Kitaip atrodo į visą jų kelią ma triukšmą pažiūrėjus iš politinio taško. Jų svarbiausias tikslas yra išskirti Vakarų Europą nuo amerikiečių, privesti prie NATO likvidacijos. Atrodo, kad Kremlius tikėjosi savo grasinimais ir kariuomenės bei ginklų koncentracija kaip tik to pasiekti. Negali sakyti, kad jis nebūtų turėjęs jokio pagrindo to tikėtis. Europa, žinoma, karo nenori ir darytų viską, kad jo išvengtų. Tačiau sunkiau tikėtis, kad ji dėl to su tiktu visai pereitų į sovietų pusę, kas faktinai reikštų savos laisvės ir kultūrinių vertybių išsižadėjimą. Ypatingai, kad tam nėra reikalo. Vakarų ūkinė ir techninė galybė yra stipresnė ir jie gali tai paversti pranašesne karine jėga, jei jos dar neturi.

Už tat Kremlius, norėdamas pasiekti savo tikslą, turėtų ne tik grasinti, bet ir kuo nors vilioti. Tokiu atveju tuojau prisimena Vokietiją -- juk sovietai laiko jos dalį kaip įkaitą. Ar negalėtų jie atsisakyti nuo tos savo dalies, jei už tai galėtų tikėtis susilaukti visos neutralios Vokietijos? Teoretiškai tokia galimybė, rasit, gal būtų daugeliui vokiečių

prie širdies, tačiau ji pareikalauja ir nemažai materialinių aukų, ko nenorima daryti savanoriškai. Osvarbiausia, vėnia Vokietija prieš save nustatytų ir likusią Vakarų Europą, kaip ir pačią... Sovietiją už tai, kad sujungta Vokietija - tapusi nemažos jėgos centru Europoje - prie savęs trauktų Vidurio ir Rytų Europos valstybes, kurios stengtųsi atsipalaiduoti nuo sovietinių pančių. Už tai sovietai negali duoti Vokietijai toli einančių pažadų, o jei ir duotų - sunku būtų jiems patikėti.

Iš kitos pusės, Vakarų Europa taip pat yra suinteresuota nepaleisti iš savo tarpo Vakarų Vokietijos. Dėl to susilaukėme paradokso. Už NATO vieną laikymąsi ir amerikiečių vid. distancijos raketos Europoje garsiausiai pasisakė Prancūzija, kuri praktiškai nedalyvauja NATO pasirengimuose gintis nuo eventualaus sovietų užpuolimo.

Tokiu būdu dabartinės Kremliaus pastangos įvairyti kylančią tarp JAV ir Vakarų Europos nuėję niekais. Iš viso abejotina, ar jo valdovai tam reikalui turi reikiamo apskrumo ir sugebėjimo. Jų panaudotas metodas - gąsdinti savo karine persvara - pasirodė netinkamas. Iš pradžių JAV, negalėdamos atsverti sovietų konvencinių karinių pajėgų persvaros, griebėsi atominio apsiginklavimo. Kai sovietai per keturis dešimtmečius pasivijo toje srityje, NATO taip pat sustiprino savo konvencionalines jėgas, kad jos jau gali atsilaikyti ir be atominio ginklo. Prie to prisideda ir Andropovo silpna sveikata, o gal net mirtis, palikusi Sovietiją be tikro vairininko.

Vaidilos teatro meno vadovas ir režisierius Petras Maželis, teatro festivalyje gavęs žymenius už scenovaizdį, kostiumus ir režisūrą, su veikalo "Posėdis pragare" autoriumi Algiiu Rukšėnu.

Trumpas žvilgsnis į VI-tąjį Teatro festivalį

Eglė Juodvalkė

Šeštasis teatro festivalis keturiais spektakliais pradžiuogino teatro pasiilgusius Chicagos lietuvius. Salėje net ir per Padėkos dienos šventę žiūrovų netrūko, o ketvirtą spektaklio bilietus išpardavus, reikėjo net kėdžių pristatyti salės takuose. Publika buvo atlaidi, nekreipė dėmesio į pasitaikiusius nesklandumus. Kartais žiūrovai taip įsijausdavo į vaizduojamą padėtį, kad net skanduodavo patarimus veikėjams ar plojimu komentuodavo jų pastabas. Vaidintojų lietuvių kalba su retom išimtim buvo gera. Čia pažymėtinas Los

Angeles Dramos Sambūris, kurio vienintelė su amerikietišku akcentu kalbėjusi artistė taip ir turėjo kalbėti, nes jos vaidmuo to reikalavo.

Iš keturių pastatytų pjesių geriausią įspūdį savo šviežumu padarė Algio Rukšėno politinė satyra "Posėdis pragare", per dantį patraukusi istorikus ir jų raštus, leidusi bent vieną kartą skaniai ir viešai pasijuokti iš dviejų diktatorių — Stalino ir Hitlerio, kuriuos pasigerėtinai atliko Paulius Nasvytis ir Romas Apanavičius. Pats veikalas įdomus, dialogas tarpais

šmaikštus, nors vietomis dar gerokai neapšlifluotas. Nepaprastai daug darbo į spektaklio parengimą ir apipavidalinimą įdėjo režisierius P. Maželis. Jo ranka visur buvo akivaizdi. Tik pragaro valdovo Aidonėjo (Arūnas Apanavičius) vaidmens atlikimui trūko laisvumo ir įtikimumo: rolė aiškiai viršijo jauno, nepatyrusio aktorius pajėgumą. Sėkmingiau buvo atlikta jo patarėjo Lucifugo (Rimvydas Čepulis) ir Žarijos (Vilija Nasvytytė) rolės.

Antrąjį vakarą pasirodė St. Peterburgo teatro kolektyvas su Anatolijaus Kairio komedija "Testamentas". Dauguma aktorių — patyrę teatralai — laisvai jautėsi scenoje; debiutantai taip pat pasirodė gerai. Jų talentui, tačiau, neprilygo pasirinktas veikalas, nepasirūmėjęs minties gilumu ar sudėtingumu. Sukarikatūrintų moterų ir vyrų personažų, nepajėgė išgelbėti ir neblogo vaidyba. Neskoningų juokų ir vulgarių pastabų pakirstą vaidinimą galutinai sužlugdė Igno Guziko (Stasys Vaškys) lūposna įdėti angliški keiksmai, privertę ne vieną žiūrovą traukti pečiais ir raukytis. Žmonės juokėsi, ne todėl, kad tai būtų buvę nuostabiai juo-

Po pasisekusio spektaklio Chicagoje teatro festivalyje Vaidilos teatro aktoriai su rež. Petru Maželiu.

(Nukelta į 3 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Izraelis turėtų padėti Amerikai išbristi iš Beiruto, bet ne veltui. - Izraelio laimėjimai. - Neoficialios derybos su Nicaragva.

Kaip jau buvome konstatavę, JAV Beirute pateko į labai nemalonią padėtį. Sustiprintas marinių batalijonas (apie 1,500 karių) saugo miesto aerodromą, kuris yra apsuptas kalnų. Kariniai apskaičiavimai versė, kad aukštumas irgi užimti, bet tam neužtenka jėgų — reiktų kelių divizijų. Tiek daug kariuomenės pasiųsti administracija negali, nes kongresas ir visas kraštas tam nepritaria, atsimindami Vietnamą. Atitraukdama iš ten esančią batalijoną, administracija turėtų prisipažinti nebuvusi pakankamai apdairi, kas labai padėtų jos politiniams priešams artėjant rinkimams.

Tiesa, amerikiečiai Beirute nėra vieni, dar yra porą tūkstančių italų, apie tūkstantį prancūzų ir šimtinę britų. Juos tačiau neįjungia bendra vadovybė ir tie kraštai nerodo ypatingo noro savo karių skaičių padidinti.

Jų visų bendras priešas yra netiesiogiai Sirija, o tiesiogiai jos remiami partizanų daliniai, priklausą tarp savęs kovojančiom Libano politinėms partijom ir gentim. Tokiu būdu vienintelis galimas JAV sąjungininkams, kuriam labai rūpi, kad Sirija neįsigalėtų, yra Izraelis, su kuriuo JAV santykiai paskutiniu laiku buvo šaltoki. Per artima draugystė su Izraeliu — buvo galvojama Washingtone — nelaidžia JAV surasti bendrų interesų su nuosaikiomis arabų valstybėmis, kaip Saudi Arabija, Jordanu, Egiptu ir kt. Tokia buvusi Valstybės sekretoriaus Shultzo pažiūra, tačiau praktiškai jis nesusilaukė jokios talkos iš arabų apmalšinti Sirijos apetitus, kurie vis augo. Anksčiau Sirija buvo sutikus atitraukti savo kariuomenę — ji yra okupavusi apie 60% krašto — jei Izraelis taip pat padarytų. Izraelis tai sutiko padaryti, tačiau pagal dar neratifikotą taikos sutartį, išsiterėjo sau specialių teisių pietinėje Libano dalyje. Po to Sirija pradėjo reikalauti, kad visų pirma ta sutartis būtų atšaukta. Tokioje situacijoje, Kissingerio žodžiais, turėjo būti atstatytas koks nors 'jėgos balansas' ar iš Beiruto pasitraukti, kas būtų lygu pabėgimui. Po dviejų savaitių svarstymo prezidentūros Saugumo Taryboje Reaganas spalio 29 d. pasirašė direktyvą N. S. D. D. 111, guri aptaria JAV tikslus Vid. Rytuose ir specifiniai įsa-

kę pagerinti santykius su Izraeliu. Netrukus po to į Izraelį išvyko Valstybės pasekretorius L. S. Eagleburger, o sutarimo oficialiam paskelbimui Washingtone pereitą pirmadienį ir antradienį viešėjo Izraelio min. pirm. I. Shamir ir Krašto apsaugos ministeris M. Arens.

Žinia Izraelis nenori nieko duoti pats už tai ką nors negaudamas. Visų pirma jam rūpėjo gauti pakartotinių įrodymų, kad JAV ir toliau pasilieka jo sąjungininkas. (Kaip žinia, JAV su Izraeliu neriša jokia formali sutartis). Tai jis ir gavo, paskelbiant, kad bus sudaryta mišri grupė politinėm - karinėm problemom spręsti, kuri savo darbą pradės tuojau po Naujų Metų. Iš JAV pusės jai pirmininkaus adm. Jonathan Howe, Valstybės Departamento politinių-karinių klausimų, biuro vedėjas. Mišraus komiteto uždavinys pasak Reaganą yra "bendras planavimas, bendri manevrai ir JAV karinės medžiagos sandėliavimas Izraelyje". (Reikia atsiminti, kad panašus sutarimas jau buvo padarytas 1981 m., bet netrukus buvo suspenduotas Izraeliui aneksavus iš Sirijos atimtą Golano aukštumą).

Toliau JAV padidins karinės medžiagos pristatymą Izraeliui veltui vieno bilijono 275 milijonų sumoje. Izraelis prašė 1,7 mlrd. JAV dolerių. Kartu JAV 910 milijonų dolerių paskirs ūkinei pagalbai. Be to, Izraeliui leidžiama už karinei pagalbai skirtus pinigus įsigyti ginklų ne tik JAV, bet jų 15% panaudoti pirkimui Izraelio gaminių. (Pagalbos užsieniui įstatymas reikalauja, kad visi duodami pinigai būtų išleisti šiame krašte). Taip pat Izraelio gaminiai bus įsileisti į JAV be mui-

to. Aplamai imant, Izraelis taip pat bijo užsitęsusių karų kaip JAV. Jis specialistas žaibo žygiams. Prasidėti su Sirija, jei nejaustų iš jos pavojaus, Izraelis tikrai nenori.

Kiek tas pagerintas 'jėgos balansas' padės JAV, šiuo tarpu dar neaišku. Pereitą savaitę tuoj po Shamiro viešnagės Washingtone atsilankė ir Libano prezidentas Gemayel. Jis buvo atvykęs prašyti JAV daugiau padėti Libanui. Vienas iš jo pasiūlymų buvo paspausti Izraelį, kad tas sutiktų sušvelninti gegužės 17 d. sutartį tarp Izraelio ir Libano, duodančios daug

teisių Izraeliui pietiniame Libane ir kariuomenę iš ten atitraukus. Dėl to, kaip minėjome, Sirija delsianti savo atitraukimą.

Sirijai 'paspausti' galėtų padėti ne tik susitarimas su Izraeliu. JAV galėtų tam susitarti ir su kitu Sirijos priešu — Iraku. Jį remia kitas arabų valstybės kare su Iranu, kurio pusę palaiko Sirija, nutraukusi naftos tiekimą vamzdžių linijoje tarp Irako ir uostų Viduržemio jūroje. Dėl to Irakas gali naudotis tik vamzdžiais per Turkiją, kuriais gali išgabenti tik trečdalį savo naftos.

★

Paskutiniu laiku iš Nicaragvos pradėjo skliti sunkiai įtikėtinos žinios. Girdi, to krašto marksistinė vyriausybė pradėjusi išprašinėti iš savo teritorijos kubiečius, kurie talkininkavo krašto švietimui, ūkiui ir svarbiausia — saugumui. Iš kitos pusės pasklido žinios, kad CIA, kuri remia Nicaragvos demokratinius ir dešiniuosius sukilėlius ir tam reikalui iš kongreso gavo sekantiems metams 24 milijonus dolerių, dabar apsižiūrėjusi, kad sukilėliai, nors ir sudaro daug sunkumų Nicaragvos režimui, galutinai tos kovos laimėti negalės.

Jei tokiuose pranešimuose yra bent krislas tiesos, abi pusės ruošiasi deryboms. Nicaragva už pašalinimą kubiečių reikalaujanti atšaukti iš centrinės Amerikos kitus karinius patarėjus t. y. amerikiečius, kurių viso Salvadore ir Hondure esama apie 200. Toks 'biznis' Nicaragai būtų labai naudingas, nes ji jau turi neblogai apmokytą 50,000

Iš kitos pusės

P. LIETUVIS lapkričio Nr. skelbia tokį pareiškimą:

"JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Butkus LB tarybos sesijoje Klevelande buvo paklaustas apie JAV teisme esančią bylą su Reorganizuota Lietuvių Bendruomene. Jis pareiškė, kad neoficialūs pasitarimai per trečiuosius asmenis jokių pozityvių rezultatų nedavė. Todėl nei pirmininkas, nei kiti Krašto tarybos nariai su Reorganizuotos Bendruomenės pareigūnais, nei su trečiaisiais asmenimis jokių pasitarimų neturės, kol Reorganizuota Lietuvių Bendruomenė JAV valdžios įstaigose neatšauks pasisavinto JAV Lietuvių Bendruomenės vardo."

Iš kitos pusės žiūrint, toks pareiškimas gal būtų vietoje, jei Bendruomenė būtų privaloma visų lietuvių sąjunga, kone valstybės pakaitalas. Faktinai dėl tokio klaidingo supratimo ir atsirado Reorganizuota Bendruomenė, kurios steigėjai būkštavo, kad Bendruomenės be 'R' vadai tautą nuves klaidingu keliu, ypač santykiuose su ok. Lietuva. Iš tikro Bendruomenė teisiškai ir praktiškai yra VIENA IŠ DAUGELIO lietuvių organizacijų. Šiame krašte turime nemažai įmonių, kurios savo pavadinime turi COMMUNITY žodį, nors faktinai yra privačios, o ne bendruomeninės. Juk ir mes turime du SUSIVIENIJIMUS, kurie verčiasi gyvybės draudimu! Jei tie negali susivienyti, kaip to tikėtis iš organizacijų, kurios nori dalyvauti politikoje?

Gyvenimo praktika moko, kad daugiau nuveikia paskiri asmenys, kuriam nors reikalui sudaryti atskiri komitetai, siauresnio pobūdžio, o ne 'mamutinės', organizacijos. Mamutų neliko, o smulkesnė gyvūnija bujoja. Kad taip yra liudija ir pats Bendruomenės organas P. LIETUVIS, kuris išsilaiko, atrodo jį paskaičius, tik vieno žmogaus — Bronio Nainio — pastangomis. Jo paskutinis vedamasis prasideda:

"Jau ir aš DVIDEŠIMT METŲ VARGSTU."

(vm)

armiją ir didelę atsargą ginklų, tuo tarpu El Salvadoras dar sunkiai kovoja su sukilėliais, o Honduras savo armiją tik dabar pradėjo mobilizuoti.

★

Ir čia kaip Beiruto byloje nemažą vaidmenį vaidina Baltųjų Rūmų rinkiminiai apskaičiavimai. Karas Centro Amerikoje būtų šiame krašte nemažiau nepopuliarus kaip su Sirija. Sudaryta taika su Nicaragva, nors ji ir paliktų sandanistų režimą tame krašte, bet užtikrintų jų nesikišimą į kitų Centro Amerikos valstybių reikalus, būtų ne tik letynų Amerikoje, bet ir šiame krašte sveikinamas.

WANTED

MACHINIST-Davenport Screw Machines. Set up and operate. Minimum 5 years exp. First and Second Shifts. Excellent benefits, plus profit sharing. Call collect JIM STUDEBAKER, STANDARD INSERT CO. 12280 MONTAGUE ST. PACOIMA CA. 91331 213-896-9526

(39-2)

AMBER STUDIOS, Inc.

505 East 185 Street,

CLEVELAND, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

VLIKO SEIMO REZOLIUCIJOS

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą sudarančių grupių atstovai, susirinkę 40-ties metų sukaktuviniame Seime, Southfielde-Detroit, Mi. 1983 m. lapkričio 12-13 dienomis, priėmė sekančius nutarimus:

A. Lietuvių tautos reikalais:

1. Seimas didžiuojasi mūsų tautos patvarumu pavergtoje Lietuvoje. Šio patvarumo ir kovos dvasia pasireiškusi masiniu pasipriešinimu 1944-1952 m., paskutiniu metu liko atžymėta naujomis išraiškomis. Šiuos naujus pasireiškimus ir kovos būdus VLIKas seka su dideliu dėmesiu ir pagarba.

2. Seimas su giliu liūdesiu primena sovietų genocidinę politiką, vykdomą trėmimais, areštais, religiniu persekiojimu, Lietuvos rusinimu, kolonizavimu ir ekonominiu išnaudojimu.

3. Seimas smerkia ir protestuoja prieš sovietų vykdomą okupuotoje Lietuvoje tikinčiųjų diskriminaciją ir persekiojimus. Katalikų Teisėms Ginti Komiteto narių, kunigų Svarinsko ir Tamkevičiaus areštai ir įkalinimai yra flagrantiškas Helsinkio Akto raidės ir dvasios laužymas. Seimas su giliu liūdesiu atžymi šią sunkią tikinčiųjų būklę.

B. Lietuvių bendradarbiavimo reikalais:

1. Seimas yra vieningos nuomonės, kad tautos laisvinimo sėkmingumui patikrinti yra reikalinga mūsų politinių veiksmų bei bendrinių organizacijų sutartina ir suderinta veikla.

Tarpusavio santykiai turi būti grindžiami lietuviško solidarumo dvasia ir pagarba jų vykdytojams.

2. Seimas kviečia visuomenės veikėjus ir spaudos bendradarbius vengti piktos kritikos ir visomis progomis stengtis ryškinti visų mūsų politinių veiksmų svarbą ir jų naudą mūsų tautai.

3. Seimas sveikina VLIKO, ALTOS ir JAV Lietuvių Bendruomenės susitarimą sudaryti Lietuvių Teisėms Ginti Komitetą ir ragina lietuvių visuomenę aukoti Lietuvių Teisėms Ginti Fondui.

C. VLIKO darbų reikalais:

1. Seimas užgiria VLIKO Valdybos darbus, ypač ELTA-PRESSEDIENTST leidimo atnaujinimą ir reiškia padėką Valdybai ir jos pirmininkui, dr. K. Bobeliui, skatindamas kiek galima plačiau išnaudoti naujas nuotaikas Europos demokratinų valstybių tarpe ir stiprinti visokeriopą veiklą Europoje.

2 Seimas, apsvaustęs šiandieninių Lietuvos laisvinimo problemų klausimą, taria,

1) kad vienas pagrindinių uždavinių yra laisvinimo organizacijos ir veiklos tęsimas atsizvelgiant į laiko ir pasikeitusių sąlygų reikalavimus;

2) kad VLIKO Taryba ir Valdyba, vykdydama ir plėtodama savo veiklą,

a) stiprintų kovą už žmogaus ir tautų pagrindines teises ir laisves,

b) veiktų, kad pasyvi Lietuvos okupacijos nepripažinimo pozicija būtų pakeista į aktyvią ir veiksmingą akciją,

c) skatintų lietuvių visuomenę organizuoti priemonės perteikti tautai vakarų demokratinų valstybių, apsijungusių Europos bendruomenėje, atsiekimus politiniais, socialiniais, ekonominiais klausimais, o taip pat politinę ir ūkinę integraciją, kuri patikrina ją sudarančioms valstybėms jų politinį suverenumą ir nepriklausomybę,

(Nukelta į 4 psl.)

Teatro festivalis...

(Atkelta iš 1 psl.)

kinga, o todėl, kad buvo... nejauku.

Šeštadienį vakare įvyko Hamiltono lietuvių teatro pastatymas. Pjesė — Petro Vaičiūno drama "Tėviškės pastogė". Čia įvyko nelaukta metamorfozė: publikai nuo pirmojo veiksmo pradėjus kvatoti, pasirodė, kad po 50 metų Vaičiūno veiklas nebe drama, o komedija. Juokas nebuvo piktas, ne iš spektaklio buvo juokiamasi, bet veiklas taip atitolęs nuo tikrovės, toks neįtikimas, perdėtas, kad tik juoktis ir galima. Ūkininko Jono Pakalnio (Kazimieras Bungarda), jo sūnų Jono (Kęstutis Kalvaitis) ir Martyno (Albinas Stasevičius), žmonos Onos (Elena Dauguvietytė), dukters Emilijos (Marija Kalvaitienė) vaidmenys buvo be priekaišto atlikti. Kitiems aktoriams kliudė patyrimo stoka. Pro Aliutės brolio Mykolo (Almis Lukavičius) vaidmens atlikimą gal derėtų praeiti tylo-
mis, tačiau manau, kad bloga, kaip ir gera vaidyba, užsitarnauja paminėjimo.

Sekmadienį Los Angeles Dramos Sambūris pastatė premijuotą D. Mackialienės veiklą "Nepripažintas tėvas". Veiklą apsunkino keli ilgi monologai, bereikalingas jaunos italės įrašymas į paskutinį veiksmą, prajuokinės žiūrovus labai rimtu momentu. Su monologais žiūrovams susidoroti padėjo karo vaizdų skaidrės, rodytos jų metu. Visos rolės buvo atliktos gerai. Čia ypač pažymėtina Mar-

celės Povilionienės rolę atlikusi Ema Dovydaitytė, Rimo Rūkaičio vaidmenį atlikęs Saulius Matas ir Robertą Rūkaičių vaidinęs Vincas Dovydaitis. Žiūrovai galėjo personažuose atpažinti, jei ne save (žmogus paprastai save įsivaizduoja sudėtingesne būtybe, negu čia buvo vaizduojamas), tai savo draugus ir pažįstamus,

ar bent jų aiškiausius charakterio bruožus.

Teatro išalkę chicagiečiai nepagailėjo katučių teatrų kolektyvams ir festivalio rengėjams, ypač Anatolijui Kairiui, kurio dėka jis įvyko. Visų pastangos yra reikalingos. Tai tik keli įspūdingi spektaklių, kurie nusipelnė visuomenės įvertinimo ir kritikos.

Šis bei tas

Skirpstas

Gera, kad Kultūros taryba pajuto reikalą aiškintis dėl premijų. Bet sakoma, jei meilė jau reikia įrodinėti — nedaug jos belikę, o kol meilė tikra, jokių įrodymų nepasigendi. Ta proga prisiminkim, kokių būta visuomenės balsų spaudoj, tai suprasim, kodėl K. tarybai prireikė teisintis.

L. Fondo suvažiavimui L. Normantas iš Australijos laišku "siūlo pora metų susilaikyti nuo knygų premijavimo ir sutauptom lėšom aprūpinti L. Enciklopediją ir kitom knygom apie Lietuvą Australijos, Kanados ir kitų laisvų kraštų didžiąsias bibliotekas".

LB V. Vakarų apygardos suvažiavime "siūdoma kultūros komisijos, kad gal mažesnę sumą pinigų dėti į įvairias premijas" (Draugo nr. 94).

• Apie tai, kad dabartinės premijos prašauja pro šalį — nepataiko į tikrovės poreikius ir prasilenkia su tikrąja dalykų pirmumo gradacija, L. Amer. Vakaruose nr. 5 rašo: "Tai labai gražu, nes padeda išleisti knygas... (tik) nėra pakankamai skaitytojų. Ar nebūtų gražu, kad atsirastų fondatorius įsteigti dar dvi premijas: 1. labiausiai skaitančiam knygas ir 2. daugiausia prenumeruojančiam laikraščius".

Tai paryškina Č. Senkevičius Tėv. Žib. nr. 46 — gėrisi L. Bažnyčių leidiniais, bet nuliūsta, jog mūsų knyga aplamai jau merdi, pajamos nė pusės išlaidų neapmoka, pirkėjų nėra: "Ne paslaptis, kad pirkinių sąrašė savoji knyga atsidūrė paskutinėj vietoj".

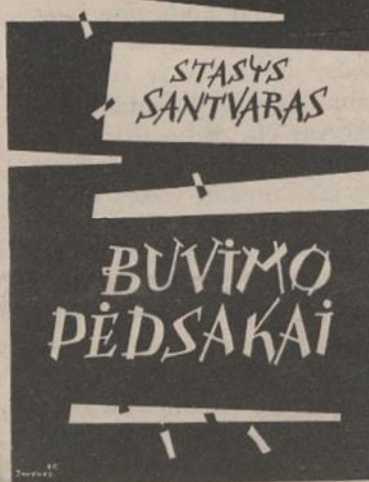
K. Barėnas pokalby apie savo naujausią kūrybą sakosi norėjęs tęsti toliau tą siužetą, "bet suabejojau... kai baigia su-nykti skaitytojai, tai ir padėjau į šalį" (Draugo nr. 65).

Draugo Dviejuose Horizontuose nustembama, kad žvejys Grišmanauskas, vienas pirmųjų prasiveržėlių į laisvąjį pasaulį iš už geležinės uždangos ir atnešęs gyvų žinių bei partizanų dainų iš Stalino prislėgtos Lietuvos — "mūsų buvo menkai pagerbtas, lyg užmirštas. Jo knygos Tolimieji Kvadratai turbūt jaunimas nė nežino". O verta pažinti savo tautos laisvės šauklius. Taigi, kodėl nebuvo premijos tų trijų drąsulių žygiui pavaižinti? — drama, novelė?

• Ryškiausiai prabyla dramaturgas K. Ostrauskas pokalby apie kūrybą ir aplamai apie literatūrą Draugo nr. 145: "Vis daugiau ėmė skverbtis į kultūrinį gyvenimą 'public relations', 'Oskarų' reklamos ir savireklamos, savimi susizavėjimo, savo paties uodegos kilnojimo mentalitetas. Tai siejasi... ir apskritai su atitinkamom amerikinio gyvenimo, ypač vad. populiariosios kultūros (tikriau chaltūros) apraiškom. Tų konkursų ir premijų tiek priviso, kad net ir tas, kuriam visa tai rūpi, turbūt nebesusigauja, nei kas, nei kur, nei kiek, nei kada, nei kaip. Žodžiu, infliacija. O infliacija, kaip žinia, nuvertina, sumenkina. Štai kur absurdas. Siūlau įsteigti dar bent keletą premijų — premijuoti tas mūsų institucijas bei fondus, kurie (jei tokių dar likę) kol kas nėra skyrę jokių premijų ir neskelbė konkursų". Taigi, ne kas nors iš šalies, o pačios premijos kar-tais save nuvertina.

• Tai tik dalis vox populi. Išvados gana aiškios. Bet ar šie balsai pralauš kultūros vadovų savimonės kietumą?

Jau anksčiau rašyta Darbininke, kad pačiai Kult. tarybai nedera premijas skirti, o tik skatinti, rikiuoti. Net nėra nė reikalo, kai privačių apstu. Gali taryba tik daugiau ieškoti mecenatų, skelbti naujus objektus. O šios premijos visuomenei net idomesnės, nes tinkamiau įprasminamos: Draugo, Dirvos, Krėvės (akademikų Kanadoj), L. Rašytojų draugijos. Jos ilgametės ir pastovios, turi savo veidą ir vardą, daugelio laukiamos, branginamos. Tokia visuomeniška kultūros apraiška, sumaniai vykdoma, džiugina būrius literatūros mylėtojų, mecenatų nestokoja. Tai patvarus, pažangą ugdantis visuomeniškas veiksnys. O LB premijom trūksta tradicijos ir prasmingai įdiegtų šaknų, net vardo — lieka bespalvės, lyg tik to pinigų vertė. Todėl šiltesnio atbalsio nesulaukia. Net pakenkia pačiai LB, kai kyla ginčai ir nepatenkintieji ima šnairuoti į LB. Kas kita, kai teikėjas siauresnės grupės (komitetas, draugija, asmuo), tuomet nesekmė ar ginčai tiek akių nebedo: juk lėšos ne bendrų išdų, o iš savonoriškos kišenės. Jų ir įteikimo šventės labiau patraukia žmones spalvingesne, konkrečiau apibrėžta nuotaika, kone šeimyniška šiluma. O LB pagal savo prigimtį yra labai "bendra", t. y. lyg valdiškai bespalvė. Todėl daugumai premijų ieškotini mecenatai, ypač įvairių veiklių draugijų tarpe, tai sėkmingesnis būdas įtraukti visuomenę į kultūros varnas.

BUVIMO PĖDSAKAI,
poeto Stasio Santvaro aštuntoji lyrikos knyga, kurią leidžia Vilties leidykla, jau atspausdinta ir greitai laiku bus galima įsigyti. Knyga yra 168 psl., kietais viršeliais su aplanku, kurį padarė dail. V. K. Jonynas. Kaina 8 dol. Užsakymus prašoma siųsti Dirvai.

• Joseph Ehret. LITHUANIA. The European Adam. 52 psl. Kaina \$3.50. Trečioji laida. Gaunama pas Mrs. Antonia Butkus, 3440 W. 61 St., Chicago, Illinois 60629 ir pas knygų platin-tojus.

TRAUKINIŲ Į POLIARINĘ VASARĄ... (7)

Henrikas Stasas

Stockholmo rotušėje

Turistą, žinoma, labiau domina miesto kultūriniai centrai bei istoriniai paminklai. O Stockholme lankytinų vietų gana daug: miesto rotušė, karaliaus rūmai, meno muziejai, etnografinis muziejus - Skansen, eilė bažnyčių ir romantinis senamiestis.

Vasaros metu čia taip pat gana sunku rasti viešbutį, tačiau turizmo įstaigos rekomenduoja ir nakvynes privačiuose namuose. Pasinaudodami šios įstaigos rekomendacija ir apsisostojome vienoj švedų šeimoj Handverkargatan gatvėje, visai netoli miesto rotušės.

Sekanti rytą, nors ir dulkė lengvas lietus, pradėjome kelionę po Stockholmą nuo miesto rotušės. Tiesa, stebėjome ją jau vakar, kai mūsų traukinys lėtai slinko per Malarų fjordo tiltą į Stockholmo pagrindinę stotį. Pačioj bokšto viršūnėj švitėjo trys aukso karūnos, o melsvame Malarų vandenyje, lyg veidrodyje, žaidė tūkstančiai lūžių šio tamsaus masyvo. Pastato ilga kolonada su daugybe arkų ir kitais renesanso motyvais iš fjordo pusės teikė tikrą Venecijos vaizdą. Atrodė lyg norėta sekti Dožų rūmų renesansą, bet švedai vadina jį 'Vasa renesansu'. Rotušė yra kūriny garsas švedų architekto Ragner Ostberg. Si rotušė buvo baigta statyti 1923 metais.

Į rotušės kiemą patekome per plačius vartus iš Handverkargatan gatvės. Milžiniškas kiemas, kuris iš trijų pusių apsuptas aukštom raudonom mūro sienom, o į Malarų

Stockholmo miesto rotušė.

pusę ilgą eilę kolonų ir arkų, pro kurias puikus vaizdas į gėlynus ir mėlyną fjordo vandenį. Kiemas sudaro čia gana svarbią dalį visos šios renesanso statybos ir architekto suprojektuotos, kaip 'piaza italiano'. Iš kiemo įėjimas į pastato didžiulę patalpą, kuri panašios struktūros kaip ir lauko kiemas, tik su lubomis. Todėl ši patalpa ir vadinama 'mažuoju kiemu'. Iš čia veda laiptai į antro aukšto pagrindines patalpas. Rotušėje yra 300 kambarių, neskaitant salių, kuriose yra įvairios miesto įstaigos.

Užlipę laiptais pirmiausia patekome į miesto tarybos posėdžių salę. Salė gana didelė, talpinanti čia 101 tarybos narį ir turi didelę galeriją, skirtą spaudai ir publikai. Salia jos yra ir pats mažiausias rotušės kambarys, kuris buvo skirtas moteriškos lyties tarybos nariams. Mat, kai rotušė buvo

pastatyta 1923 metais, Stockholmo miesto taryboje buvo tik viena moteris. Žinoma, projektuotojai gerokai apsiriko - šiandien Stockholmo miesto taryboje yra 48 moterys. Pagal švedų demokratinius principus kiekviena partija čia turi savo atstovus, kurie tam tikra tvarka ir susodinami: socialistai dešinėje, bipartyviai ir dešinieji viduryje, o komunistai kairėje.

Salia šios salės yra dar visa eilė mažesnių salių, bibliotekos patalpos, meno galerijos ir t.t. Spintose įvairūs rinkiniai švedų archeologijos, didžiųjų vyrų ir mokslininkų biustai, kaip pav. Linėjaus, Nobelio ir kt. Pati didžiausia šios rotušės atrakcija - tai auksinė salė, gal vienintelė tokios rūšies pasaulyje. Ji yra ir pati didžiausia šiame pastate.

Šią salę dekoruoti ir meniškai išbaigti truko 2 metai. Vyriausias ir atsakingas šio darbo vadovas buvo švedų dailininkas Ingmar Forts. Tuo metu jis dar buvo gana jaunas, vos 27 metų. Dabar jam jau 91 metai amžiaus, tačiau kaip teko sužinoti, dar labai energingas ir aktyvus meno pasaulyje. Salia Ingmar Forts prie salės dekoravimo dar dirbo 100 vokiečių dailininkų ir keliolika italų. Ir toks dailininkų kolektyvas čia dirbo ištisus du metus. Galima įsivaizduoti šios salės meninę vertę! Grindyse yra brangiausio spalvoto marmuro mozaika, o visos sienos, išskyrus abi galutines, išklotos kvadratinio centimetro gryno aukso plokštelėmis. O auksas ne 14 ar 18 karatų, bet 23.5 karato. Tokių plokštelių čia viso panaudota 18,600,000. Aukso plokštelių išklotos sienos yra aptrauktos spalvotu stiklu, kurį šviesa sulaužo įvairiais atspalviais ir teikia nepaprastą spalvų efektą.

Rytinę sieną puošia labai sudėtinga mozaika, kurios centre sėdinčios moters figūra su karališku skeptru, laikanti ant savo kelių pačią rotušę, karaliaus rūmus ir kitus žymius Stockholmo pastatus. Vienam jos šone atvaizduotas visas rytų pasaulis, kitam vakarų. Visos pasaulio valstybės nešančios jai kažkokias simbolines dovanas. Si išpūdinga mozaika sudėta iš įvairių spalvų marmuro, kuris šviesoje iškelia nepaprastai efektingą spalvų spektrą.

Šioje salėje kasmet vyksta garsūs Nobelio premijos laureatų ir kviestų mokslo, meno ir kultūros atstovų pakyliai. Į

VLIKO REZOLIUCIJOS... (Atkelta iš 3 psl.)

- d) organizuotą demokratinę akciją ir antikomunistinę veiklą,
- e) daugiau dėmesio skirtų Seinų krašto ir Gudijos lietuvių problemoms spręsti,
- f) siektų tampsenių santykių su lietuvių organizacijomis, visada turint omenyje pavergtosios Lietuvos interesus.

D. VLIKO 40-ties metų sukakties reikalu:

1. Seimas, minėdamas 40-ties metų sukaktį, skelbia 1983-1984 metus VLIKO sukaktuviniiais metais, ir ragina visuomenę pasaulyje šiais metais, o ypač Vasario 16 šventės proga, skirti kuo didžiausią dėmesį VLIKO vykdomam darbui.

2. Minėdamas 40-ties metų darbo sukaktį Seimas priėmė atskirą pareiškimą dėl Lietuvos bylos padėties.

E. Sveikinimai ir padėkos:

1. Seimas sveikina Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentą ir reiškia padėką už jo nuolatinę paramą Lietuvos laisvės bylai. Seimas dėkoja senatoriams Charles H. Percy ir Robert Dole, JAV Kongreso atstovams Dante B. Fascell ir William S. Broomfield už atsiųstus sveikinimus.

2. Seimas dėkoja už sveikinimus ir linkėjimus Lietuvos Diplomatines Tarnybos šefui Stasiui Lozoraičiui, Lietuvos atstovui dr. S. A. Bačkui, Lietuvos atstovui D. Britanijoje V. Balickui, generaliniams konsulams: Anicetui Simučui, Juzei Daužvardienei, dr. J. Žmuidzinui ir Vytautui Čekanauskui Lietuvos vyskupams Vincentui Brizgiui ir Antanui Deksnui, ir visiems asmenims ir organizacijoms, žodžiu ar raštu sveikinusius VLIKO Seimą.

3. Seimas reiškia didelį dėkingumą visai mūsų tautos išeivijai, kuri per 40-tį metų taip gausiai ir vieningai rėmė VLIKO veiklą ir aktyviai dalyvavo laisvinimo pastangose. Seimas tikisi, kad ir ateityje lietuviškoji visuomenė ir toliau remsi VLIKą ir gausiai jungsis į jo eiklą pagrindiniam tikslui atsiekti: atstatyti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

4. Seimas didžiai vertina ir reiškia pagarbą Tautos Fondo Tarybai ir jos pirmininkui A. Vakseliui, Tautos Fondo Valdybai ir jos pirmininkui J. Giedraičiui, ir kitų kraštų atstovybėms, o ypatingai Kanados Tautos Fondo Atstovybei ir jos pirmininkui A. Firavičiui, už jų sėkmingą aukų telkimą ir kviečia visus ir toliau dosniai remti Tautos Fondą.

Taip pat padėką priklauso prelatui Jonui Balkūnui už jo nuolatinį rūpestį remti Tautos Fondą, ypač jo pranešimą spaudai testamentų sudarymo reikalu. Tenka priminti, kad Tautos Fondo teisiniai patarėjai visuomet suteiks pagalbą ruošiant testamentus.

5. Seimas dėkoja Lietuvos Atstovui prie Vatikano, Stasiui Lozoraičiui, Jr. už jo pranešimą "Vakarų Europos Tarptautinė Politika Sovietų Sąjungos atžvilgiu", ir Birutei Venskuvienei, prancūzų kalbos ELTOS redaktorei Paryžiuje, už jos pranešimą.

6. Seimas dėkoja simpoziumo "Lietuvos Laisvinimo Problemos" dalyviams, inž. L. Griniui, dr. K. Karveliui, A. J. Kasulaičiui ir dr. D. Krivickui už jų pareikštas vertingas mintis praturtinusias sukaktuvinio Seimo programą.

7. Ypatinga padėką ir pagarbą priklauso agr. Baliai Gaidžiūnui, vienam iš VLIKO steigėjų ir pirmosios valdybos vicepirmininkui, už jo žodį tartą Seimo pokylio metu apie VLIKO organizavimą ir jo veiklą pirmaisiais darbo metais.

8. Seimas dėkoja Rytų Lietuvos Rezistenciniam Sąjūdžiui — Detroito Seimo Rengimo Komitetui ir jo pirmininkui Albertui Misiūnui už jų pastangas ir darbą organizuojant Seimą, banketo programos dalyviams už puikų programos atlikimą ir visiems prisidėjusiems prie sėkmingo Seimo pasisiekimo. Didelė padėką priklauso Dievo Apvaizdos parapijos klebonui kun. V. Krikščiūnevičiui, šv. Antano parapijos klebonui kun. A. Babonui ir kun. A. Stašiui iš Floridos už iškilmingas pamaldas ir prasmingą pamokslą.

tokį pokylį paprastai kviečiama apie 700 svečių.

Virš salės yra įrengta tokio pat dydžio virtuvė, kurioje pagamintais valgiais galima pamaitinti 2,500 svečių. Patiekalai čia nuleidžiami dviem keltuvas ir salės šoninėse patalpose paruošiami patiekti į stalą.

Apžiūrėję turistams įdomias ir leistinas lankyti šios rotušės patalpas, galėjome lais-

vai užėiti ir į miesto burmistro kabinetą. Tuo metu jo ten nebuvo, tad padarė keletą nuotraukų su jo sekretore, skubėjome toliau. Reikia pasakyti, kad burmistro kabinetas gana kuklus, bet jautės labai maloni, demokratiška atmosfera. Taip pat reiktų pastebėti, kad ir policijos čia nepastebėjau, kurios pas mus kiekvienoj istaigoj ir net krautuvėj taip gausu. (Bus daugiau)

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Užmirštas liaudies poetas

Antanas Strazdelis

Jo mirties 150 metų sukaktis praėjo nepastebėta

Nepastebėtai ir veik nepaminėtai praėjo liaudies poeto A. Strazdelio 150 m. mirties sukaktis!

Šiomet didžiūma mūsų pastangų buvo skirta "Aušros" šimtmečiui paminėti — bei Lietuvių Dienų renginiams. Bendrai tremtyje Strazdelis liko lyg ir užmirštas ir mažai minimas. O vis tik verta būtų jį prisiminti!

Jis buvo mažas šviesos spindulėlis pačioje tamsiausioje naktįje! Vis yra kalbama ir rašoma apie spaudos draudimą, atrodo, kad tuo dekretu buvo užtraukta tamsi uždanga ir naktis. Tas dekretas gal

JUOZAS ŽYGAS

padėjo liaudžiai tik pamatyti ir suprasti, kad ji yra spaudžiama ir skriaudžiama. Ta tamsa kraštą buvo užgulusi per keletą šimtmečių, kaip migla sklido po kraštą, skverbėsi į kaimus ir baudžiauninkų pirkias ir pastoges, slopindama lietuvišką mintį ir žodį. Su ta migla buvo sunkiau kovoti, kadangi ji nebuvo nešama svetimųjų, bet sklido iš savų dvarų ir klebonijų. Strazdas savo dainomis guodė ir žadino baudžiauninko beviltišką dalį.

Antra vertus, jis buvo savo rūšies revoliuciniarius, kovotojas, išėjo prieš to laiko "establishment" — būtent prieš dvarą ir bažnytinę hierarchiją. Visuomet ir visais laikais, tie kurie bando kovoti prieš nusistovėjusią tvarką, yra laikomi nevykėliais ar pamišėliais. Panašus portretas buvo piešiamas ir A. Strazdelio; kaip nevykėlio, apsileidėlio, savos rūšies "beatnik".

Apie jo gimimo vietą ir jaunystę labai mažai tėra žinoma, be to, kai kurios žinios yra prieštaraujančios. Pats apie save jis rašė:

Ei, Dieve dievulaitis,
Esmu tikras žemaitis
Iš močios ir iš tėvo.

Tačiau, jo gyvenimą tyrinėję, abejoja šio jo teigimo tikrumu. M. Roemerio rasta Strazdelio krikšto metrika (Liet. Tauta I 530) rašo, kad Strazdelis pakrikštytas 1763. VI. 12 Kriaunų bažnyčioje. Pagal įvairius autorius ir jo paties pasakojimus, tikslią gimimo datą nustatyti negalima. Pats Strazdelis 1825 m. sakėsi esąs 68 m., atseit gimęs 1756 ar 1757 m. Vilniaus diecezijos direktoriuose (Vc. Biržiška, Liet. bibliografija, papild. nr. 279) Strazdelio amžius nurodomas: 1823-72 m. (taigi turėjo būti gimęs 1750 ar 1751). Jis pats pasirašinėjo ir visur dokumentuose yra rašoma A. Drozdowski, nėra abejonės — kad tai yra Strazdo lenkiška versija. Jo tėvų vedybų ir seserų krikšto metrikose naudojama lietuviška pavardės forma. Iki XVIII a. septinto — aštunto dešimtmečio Kriaunų bažnyčios metrikuose knygos valstiečių pavardės buvo beveik nelenkinamos. Lenkinimo tendencija pasireiškia amžiaus paba-

goje. Strazdo tėvų mirimo metrikose jau randame Drozd. Pagal lenkišką supratimą ir tradicijas — bent mirusiojo pavardę reikėjo sukrikščioninti. Kaip dabar žmogus eis prieš poną Dievą su pagoniška pavarde Strazdas, — Drozd — tai jau visai kitas reikalas! Ir aiškiau, ir suprantamiau! Taip ir mūsų Strazdas-Strazdelis, greičiausiai mokykloje — ar kunigų seminarijoje virto Drozdowskiu.

Koks kaimietis baudžiauninkas, tai gal ir galėjo savo gyvenimėlį pravargti su lietuviška pavarde, bet patekti — o dar labiau baigti kunigų seminariją — su tokia pavarde jau nebuvo galima! Buvo labai žiūrima, kad viskas atrodytų tvarkingai ir kultūringai! Jo šeimos praeitį ir kilmę yra tyrinėjęs ir aprašęs M. Roemeris, nurodo Strazdo tėvus buvus Roemerio šeimos baudžiauninkais.

Pats A. Strazdas pasirašinėdavo Jeziežos herbo Drozdovski (Jezierza Drozdowski). Tas dar neįrodytų jo tariamo bajoriškumo. Pagal tų laikų tradicijas mokyklos, ypač aukštesnės, buvo skiriamos tik bajorų vaikams. Tad norintieji į jas patekti — bent ant popieriaus turėjo būti bajorai. Baudžiauninkams buvo labai sunku, ar net neįmanoma į jas patekti.

Bajorai labai žiūrėjo, kad baudžiauninkai neatsiektų mokslo ir nepasidarytų nuojų nepriklausomi. Bajorų seimeliai šį reikalą visuomet atitinkamai patvarkydavo savo naudai. Gardino šlėkta 1733 m. siūsdama į elekcinių seimų savo atstovus, specialia instrukcija įsakmiai jiems pavedė išsirūpinti įstatymą, uždarančį valstiečiams duris į visas mokyklas, kadangi šios esančios įkurtos bajorų jaunimui, o ne prasišaukiam, kurie išprusę ima laužyti bajorijos teises. Apie vidurines, o juo labiau aukštesias mokyklas nėra nei ko kalbėti. Dvarininkai priešindavosi elementariausiam valstiečių prasilavinimui. Mokyklos buvo tvarkomos bažnyčių bei vienuolynų, jose buvo mokoma poterių ir katekizmo, o skaitymas ir rašymas tebuvo antraeilė priemonė religijai mokinti. Tačiau ir dėl tokių mokyklų buvo pastovi trintis tarp bažnyčios ir dvarų.

Tokiose sąlygose A. Strazdas augo ir rengėsi gyvenimui, tokios aplinkybės, for-

Kun. Antanas Strazdelis (1763-1833)

mavo jo charakterį ir jo laikyseną — tos visuomenės atžvilgiu. Kad Strazdo bajoriškumas buvo tik ant popieriaus, galime matyti iš bažnytinių dokumentų. Strazdo šeimos krikšto metrikose rašoma LC, reiškiančiu "laboriose conditionis", taip tais laikais bažnyčia žymėdavo valstiečių luomą.

Kas liečia Strazdo mokslo eigą ir jo lankytas mokyklas, taip pat yra kai kurių neaiškumų ar perdėjimų. Pats poetas 1819 m. eksplikacijoje konsistorijai nurodė mokslus ėjęs "Kurliandijos kunigaikštystėje". Pagal jo biografus ir kai kuriuos randamus dokumentus, tos žinios yra kiek skirtingos. Jo biografas kun. J. Katelė, tvirtino jį lankius Ilūkštės mokyklą. Kun. J. Katelė savo jaunystėje galėjo žinoti daug žmonių, kurie asmeniškai pažinojo ir atsiminė Strazdą. Jis kunigavo, maždaug tose pačiose vietovėse, kur buvos ir Strazdas gyvenęs. Taip pat jis buvo vienas iš pirmųjų Strazdo biografų, pirmuosius straipsnius apie jį paskelbė Tygodnik Pow-szechny 1877 m. Vėliau tie straipsniai buvo pakartoti Aušroje (nr. 8, 9 ir 10).

Pats Strazdas 1824 m. anketoje išvardijo net šešias savo mokymosi vietas: Kražius, Šenbergą (Skaistkalnė), Ilūkštę, Daugpilį, Polocką ir Vilnių. Prie to dar reikėtų pridėti Varnių

kunigų seminariją. Iš jo išvardintų mokyklų, pagal visus esamus faktus ir jo ankstyvųjų biografų aprašymus, yra gana aišku, kad jis lankė sekančias mokyklas ir greičiausiai šia tvarka: Ilūkštė, Daugpilis, Šenbergas, Vilnius ir Varniai. Dėl Polocko ir Kražių dar būtų galima suabejoti — bet neigti negalima. Visos suminėtos mokyklos buvo jėzuitų ordino globoje, galima daleisti, kad Strazdas buvo kažkokio jėzuito globotinis ar tarnas. Tokiu būdu turėjo kilnotis iš mokyklos į mokyklą. Taip pat tenka atkreipti dėmesį, kad didelė dalis minėtų mokyklų buvo protestantiškoje aplinkoje. Tuo būdu jam dar mokyklą lankant, teko susidurti su protestantiška aplinka ir skirtinga galvose. Tas galėjo turėti įtakos jo charakterio ir jo asmenybės išsivystimui.

Vienaip ar kitaip vertindami jo formalų išsimokslinimą, turime pripažinti, kad pagal to laiko sąlygas jis stovėjo gal žymiai aukščiau savo aplinkos.

Yra žinoma, kad Šenberg mokykloje dėstė šeši vienuoliai jėzuitai, iš kurių keturi buvo lietuviai. Panaši aplinka buvo ir Ilūkštės, Daugpilio ir Polocko kolegijose. Greičiausiai lenkinimo banga ten dar nebuvo taip stipri, kaip ji buvo kitur

(Nukelta į 6 psl.)

Kalbos vargai

T. Klyga

Prie santuokos ir vedybų su linksmom vestuvėm, kai jaunikis veda, o mergina išteka (apie abu kalbant sdoma — susituokia), pridurtina dar viena giminystė: dėdės ir tetos. Čia dažnai į šunkelį nuklystam, gal pagal anglų kalbos įtaką, o gal išvis neišmanydami. Anglų kalboje **uncle** ir **aunt** prasmė bendresnė, pvz. **dėdės** ir **žmona**, ir **sesuo** — vis vadinamos teta; taip pat ir **tetos** vyras ar brolis — vis tiek dėdė. O lietuviškai tetos vyras jau ne dėdė, bet **tetėnas**, dėdės žmona nebe teta, o tik **dėdienė**. Matom, čia ne tik kitokių žodžių reikalas, bet ir esminių šeimos ryšių svarbi aptartis, nes parodoma, kur savo kelmo (savo kraujo) giminė, o kur tik per vedybas šeimon įsiglaudę visai svetimi asmenys. Dėdė ir teta tai tėvo ar motinos tikras brolis ar sesuo, tad giminystė tos pat šaknies, o tetėnas ir dėdienė — iš kito kelmo šeimon pritapę asmenys. Va, kaip įžvalgiai tikslu mūsų kalba, neskurdinkim jos, vartokim tinkamus žodžius.

Dar įkyrus, neskaniai įskretęs mūsų kalbon slavų žodis, į rimtas knygas vis lenda, niekaip neišslyuojamas, nors daugkart smerktas — **bobutė**. Lyg neturime gražių savų žodžių? Lietuvoj jis vartotas tik aplenkėjusių tarpe, o šiaip buvo retas paukštis ir reiškę tik kaimo akušerę, **pribuvėją**. Tad, mieli žentai ir marčios, savo vaikams įdiekite garbingą **močiutę** arba **senele**, tik ne svetimą teršalą.

Strazdelis...

(Atkelta iš 5 psl.)

Lietuvoje. Tai irgi galėjo skirtingai veikti jo charakterio susiformavimui.

Mokyklose jis turėjo gerai išmokti lenkų ir lotynų kalbas, pirmoji buvo tuo metu valstybinė ir viešojo gyvenimo, o antroji mokslo kalba. Taip pat jis turėjo neblogai mokėti latvių, vokiečių ir rusų kalbas, su tomis kalbomis jam teko gyvenime gana daug susidurti. Žinant jėzuitų kolegijose praeinamojo mokslo kursą, galime daleisti, kad jam teko susipažinti su prancūzų ir graikų kalbomis. Lotynų kalbos lektūroms buvo naudojami antikiniai klasikai — Ciceronas, Vergilijus, Horacijus ir kiti. Tokiu būdu matome, kad Strazdo formalus išsilavinimas, pagal to laiko reikalavimus, buvo gana aukšto lygio. Mokant keliolika svetimų kalbų, jis galėjo betarpiškai persiimti kai kuriomis Vakarų Europos idėjomis. Žinoma, tos Europos idėjos ir nauji sąjūdžiai Lietuvai pasiekdavo gan pavėluotai, bet vis tik — pasiekdavo. Per dvarus ar kitais būdais jos galėjo pasiekti ir Strazdą.

Prieš studijavimą į kunigų seminariją jis mokinosi Vilniaus akademijoje, tas faktas ilgą laiką buvo nežinomas. Tą faktą nurodo pats poetas 1824 metų tarnybinių anketose. Jis rašo "savo mokslus baigiau Vilniaus akademijoje filosofija". Apie jo akademines studijas mini ir Obelių dekanas J. Valentinavičius 1822 m. analogiškame dokumente. Kurie tyrinėjo Strazdo gyvenimą, neabejoja jo šiuo teigimu. Į Varnių kunigų seminariją jis įstojo būdamas jau 27 metų amžiaus, tad turėjo keliolika metų laiko praleisti akademiniams studijoms.

Vilniuje studijuojantį jaunimą pasiekdavo Vakarų Europos naujos idėjos ir vėjai. Daugeliu atžvilgiu Vilnius neatsilikio nuo Vakarų Europos kultūros centrų. Visos idėjos, kurios kilo Vakarų Europoje rado gyvą atgarsį Vilniaus akademiniuose, ir kai kuriuose bajorų sluoksniuose. Tuo laiku Vilnius buvo vadinamas Rytų Europos Atėnais. Akademiniis jaunimas gyvai reikšėsi ir diskutuodavo filosofinius, literatūrinius ir socialinius klausimus. Nėra rašytos dokumentacijos, bet žinant Strazdo charakterį ir temperamentą, netenka abejoti, kad jis joje aktyviai dalyvavo. Liberalizmo ir masonizmo idėjos, kurios tuo metu plito Prancūzijoje ir vedė kraštą prie revoliucijos, rado atgarsį Lietuvoje ir ypač Vilniaus akademiniame aplinkoje. Vilniaus vyskupas tuo metu buvo kunigaikštis Ig. Masalskis, didelis lenkintojas

BALTIMORIEČIAI APLANKĖ LAISVOS LIETUVOS KAMPELĮ

Vėsoką, bet saulėtą sekmadienį, spalio 30 d., būrelis apie 40 Tautinės Sąjungos ir lietuvių pensininkų klubo narių susirinko prie Baltimorės Lietuvių Namų išvykai į Washingtoną aplankyti atnaujintos Lietuvos pasiuntinybės rūmų.

Neilga 40 mylių kelionė, besišnekučiuojant ir į pakelės miškelį rudens nuspalvintą lapiją besidairant, visai neprailgo.

Washingtoną gerai pažįstas vairuotojas, kiek pasukiojęs gatvėmis, netrukus įvažiavo į 16-tąją ir sustojo prie lietuvišku vytimi pažymėto keturių aukštų Lietuvos pasiuntinybės namo.

Jo šeimininkas — Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis svečius baltimoriečius sutiko prie atdarų prieangio durų, su visais pasisveikino, kiekvienam paspausdamas ranką. Vos įžengus vidun, dėmesį tuoj patraukė didžiulis, visą prieangio sieną užimęs, labai įspūdingas dail. P. Kalpoko tapytas paveikslas, vaizduojantis nepriklausomybės akto paskelbimą: viduryje stovi dr. J. Basanavičius, rankoje laikas popieriaus lakštą, aplink susėdę Lietuvos Tarybos nariai, tą dokumentą pasirašiusieji.

Pirmiausia patekome į erdvų raštinės kambarį, jo pasieniais ankštai viena prie kitos knygų spintos. Ant sienų žymiųjų vyrų nuotraukos. Aprodinėjimą šeimininkas pradėjo nuo

ir bažnytinio izdo švaistytas. Tai buvo labai kontroversinė asmenybė, jo valdymo metu buvo perstatyta katedra, pastatyti puošnūs vyskupų rūmai, globojo mokslą ir meną. Būdamas Vilniaus vyskupu įsakė, kad visose bažnyčiose būtų giedama lenkiškai. Tuo pačiu metu dėjo pastangas, kad Lietuva būtų atskirta nuo priklausomybės Gniezno arkivyskupijai ir būtų sudaryta atskira bažnytinė provincija. Atrodo visa Vilniaus aplinka buvo pilna tokių priešingybių. Kun. K. Prapolianis aprašydamas Vilniaus aplinką ir masonerijos išigalėjimą 18-tojo šimtmečio gale, rašo: "Mykolas Roemeris, kviesdavo visus "brolius" (masonus J. Ž.) į kunigų augustionų bažnyčią. Jei prie tos "lenkų apaštalu" Lietuvoje kompanijos pridėsime dar ir tų laikų Vilniaus universitetą, kurs 'auklėjo busmuosius katalikų bažnyčios priešus", tai gausime kuogražiausį "lenkiškai-katalikiško" Vilniaus paveikslą." Tokioje tai aplinkoje mokėsi ir brendo A. Strazdas. (Bus daugiau)

Vytauto Didžiojo paveikslo, po kuriuo kabo du stambūs medalionai, nukaldinti 1930, Vytauto Didžiojo me-

jaunieji ir pamergės, sročia, piršlys ir muzikantai. Anksčiau esą čia buvę ir liet. kaimo miniatiūriniai

Dalis baltimoriečių išvykos dalyvių Lietuvos pasiuntinybėje Washington. Prieky sėdi: O. Bačkienė ir J. Rastenienė. Prie paveikslo stovi Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis ir ALT S-gos Baltimorės skyriaus pirm. ir pensininkų klubo pirm. Vl. Bačanskas.

J. Gužausko nuotr.

tams prisiminti. Matėme visų buv. mūsų prezidentų ir šios įstaigos tvarkytojų, buv. nepriklausomos Lietuvos pasiuntinių, atvaizdus. Ilgiausiai šias pareigas ėjo ministeris P. Žadeikis. Sužinojome taip pat smulkiai papasakotą pasiuntinybės namo įsigijimo istoriją.

Šiuo metu atstovybė išsilaikanti iš Pabaltijo valstybių fondo. Iš niekur kitur jokių subsidijų negaunanti, jų neprašanti — stengiasi išsilaikyti nuo nieko nepriklausydama.

Vieną po kito apžiūrėjome tris aukštus ir visus jų kambarius. Visur gausu lietuvių tautodailės meno ir tapybos kūrinių. Vieni dirbiniai dar iš nepriklausomos Lietuvos užsilikę, kiti jau šiame krašte pačių dailininkų, įvairių organizacijų ar pavienių asmenų padovanoti. Sienose jų būtų kur kas daugiau, tik esą trūksta vietos jiems iškabinti. Didžiuliai langai ir plačios durų angos atima daug sienų ploto. Kylant iš vieno aukšto į kitą, tankia eile paveikslais nukabinėta visų laiptų siena. Besidominantiems p. O. Bačkienė aiškino smulkesnių meno dirbinių ir labai senų suvenyrų reikšmę ir kaip jie patekę atstovybėn.

Antrame aukšte lankytojų dėmesį atkreipė labai erdvus, jaukus ir stilingas valgomasis kambarys, skiriamas iškilmingiems priėmimams. Čia stalai užtiesti p. Bačkienei iš Lietuvos atsiųstomis tautiniais raštais lininėmis staltiesėmis; ant jų vazos su rūtomis ir raudonomis tulpėmis, kitur su javų varpomis ir mėlynomis rugiagėlėmis. Gretimame mažame kambaryje visu pasieniu sustatyta tautiniais drabužiais apredytų lėlių rinkinys — lietuviškų vestuvių apeigų svarbiausi dalyviai: čia ir

trobesiai, bet dabar jiems pristigę vietos.

Apžvelgę trijų aukštų kambarius ir kas juose buvo svarbiausia, vėl nusileidome apačion. Raštinėje dr. Bačkis atsakinėjo į baltimoriečių paklausimus, nuodugnai supažindindamas su atstovybės dabartiniais rūpesčiais. Visuomenė domisi jos ateitimi, pav. kas perimtų Lietuvos atstovo pareigas, jei p. Bačkis rimtai sunegaluotų ar jį ištiktų kokia nelaimė. Šia proga šeimininkas paaiškino, kas turėtų teisę atstovauti Lietuvos valstybei, kad JAV vyriausybės būtų pripažintas. Tokie asmenys jau esą numatyti, paminėjo ir jų pavardes.

16-toje gatvėje susispietusi visa eilė kitų užsienio atstovybių, jos visos dabar vadinamos ambasadomis, nors jų valstybės teturėtų vos 100,000 ar dar mažiau gyventojų. Prieš II pasaulinį karą tik didžiųjų valstybių atstovybės buvo vadinamos ambasadomis. Tokių valstybių — nykštukų dabar pridygę apie keliasdešimt. Palyginus su jomis Lietuvą, galėtume laikyti jau ne visai maža valstybe. Tačiau pabaltiečiai diplomatai čia veikia tik atstovų (ne ambasadorių) teisėmis, nes nebeturima nepriklausomybės laikotarpiu jų vyriausybės paskir-

tujų pasiuntinių.

Žmonės dažnai esą teiraujasi, ar šeimininkai neuobodžiauja, būdami vieni du tokiam dideliame pastate. Vieni jie sakėsi anaipol nesijaučią, nes tautiečiai atstovybę lanko, kartais ir didesniais būriais užgriūna, pav. šimet buvo atvykę lietuvių sportininkai australiečiai, pabuvojo taipgi ir vyčiai. Apskritai, nuobodžiauti nėra kada. Kasdien gaunamas gerokas pluoštas laiškų, prašančių apie Lietuvą įvairių žinių; į juos atsiliiepti ir parūpinti prašomų informacijų trunka daug laiko. Šiais metais kiek patalkininkauja baltimoretis C. Surdokas. Pateikti apie Lietuvą prašomos medžiagos jiems daug padedanti Lietuvių Enciklopedijos angliškoji laida.

Ar galima būtų surasti padėjėją washingtoniečių lietuvių tarpe? Deja, išėję pensijon, jie vengia bet kokio įsipareigojimo, išsikelia iš Washingtono ar šiaip poilsiauja. O jaunuolis, čia atėjęs dirbti, negali tikėtis karjeros, taipgi ir menkas uždarbis čia jo nepatrauktų.

Kai kas prasitaria, kad tokio didelio namo išlaikymas per daug kaštuoja. Taupumo sumetimais gal vertėtų susispausti mažesniame name ar bute, visą pastatą ar jo dalį išnuomoti. Tokiai įtaigai dr. Bačkis nepritaria, nes tada namas būtų apkrautas tūkstantiniais nuosavybės mokesčiais. Antra vertus, atstovybė tokiu atveju netektų savo simbolinės ir politinės reikšmės.

Kai kas lankytojų pasigedo ant atstovybės rūmų plėvėsuojančios liet. trispalvės. Atsakyta, kad vėliava iškeliama tik du kart į metus — Lietuvos valstybinių švenčių dienomis.

Savo supažindinamąjį žodį baigdamas, dr. St. Bačkis padėkojo baltimoriečiams už jų dėmesį savajai atstovybei ir palankų atsiliepimą, telkiant lėšas pastatui atnaujinti.

Sužavėti Lietuvos atstovo nuoširdumu, jo šviesiu žvilgsniu į ateitį ir iš arti patyrę viso laisvojo pasaulio lietuvių "Baltųjų Rūmų" būklę, su juo ir p. Bačkiene atsisveikinome, dėkodami už malonų priėmimą. S. M.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Kas ta Katedra?

Š. m. lapkričio mėn. 11 dienos DRAUGE (Nr. 224, "Ineštas pirmas įmokėjimas Katedrai") pranešama lietuviškai visuomenei, kad lapkričio 4 dieną lietuvių visuomenės atstovai įteikė \$200,000 pirmojo įmokėjimo (gal kad visą pirmąjį įmokėjimą? J. R.) Lituanistikos Katedrai Illinois Universitete įsteigti. "Alea jacta est" — gal sušukty Gajus Julius Ceasar'is. Tik keista, kad per visą nepriklausomos Lietuvos gyvenimą (dar net anksčiau) būgnyję, kad mes nesame slavai (nei savo kilme, nei kalba), bet indoeuropiečiai, sanskrito palikuonys, šioje laisvės šalyje ir už savo nemažus pinigus, dasisiekėme tik iki slavų.

Jau ankstesniuose pasisakymuose Lituanistikos katedros klausimu esu pareiškęs, kad į savanoriškas aukas ir jų paskirtį niekas negali kėsintis. Tiesa, \$50,000 pridėjo Lietuvių Fondas, bet kadangi L. F. ir buvo įsteigtas kultūrai ir švietimui remti, tai toji parama būtų L. F. kompetencijos ribose, taigi ir čia, atrodo, priekaištų nebūtų. Nebūčiau tuo klausimu ir

rašęs, nes, nors ir labai pavėluotai, apie L. K. esame plačiai išsikalbėję (Draugas, Dirva, Tėviškės žiburiai, Naujienos).

Tačiau, perskaitęs tėvo Juozo Vaišnio, S. J. straipsnį "Kas ta katedra?", mėnraščio Laiškai Lietuviams spalio laidoje, ir vėl susimąsčiau, argi iš tikrųjų taip? Grįžo ir pagunda dar kartą padiskutuoti jau tur būt, nebepataisomą įvykį. Tad, kaip vienas šaunus kalbėtojas yra pasakęs: "...nevarginsiu smulkmenom, pradėsiu nuo gimimo..."

Straipsnelio aštuntoje eilutėje iš viršaus J. V. taip nusako pagrindinį L. K. tikslą: "...Katedros pagrindinis tikslas bus aukštesnės lituanistinės studijos, moksliniai tyrinėjimai ir mokslinių veikalų ruošimas." Tačiau jau 12-toje eilutėje rašo: "...Tas profesorius rūpinsis, kad atsirastų studentų siekiančių akademinio laipsnio lituanistikos srityje. Tai pirmas ir pagrindinis tikslas. (?) Tai kaip čia? Koks tas pagrindinis tikslas? Ar mokslinės studijos ar meškeriojimas studentų? Toliau J.

V. aiškina, kad įnešus \$200,000 sumą, Universitetas jau pradės ieškoti tinkamo profesoriaus. Nuo čia jau ir prasideda pesimistiškesnė gaida, apie kurią buvo tiek daug rašyta L. K. oponentų. Koks profesorius?

Pats autorius sako, kad mes tokio (iškeliauvus "anapilin" Skardžiui, Saliui, Dambriūnui, Jonikui atsisakius. J. R.) išėivijoje neturime. Ir čia jau J. V., lyg iš anksto tai žinodamas, dideliu mūsų visų nustebimui, pareiškia, kad tokio ir nereikia?! Še tau, boba, ir devintinės! L. K. steigiam, kaip pats J. V. aptaria, lituanistinėms studijoms, o jos vedėjas, manau, kad lektorius ir profesorius, galės būti istorikas ar literatas (kodėl ne politinių mokslų daktaras, akiratininkas?). Šitokiai nelaimei užgriūvus, J. V. siūlo prie L. K. steigti "Vargo Kursus"! Ir taip, įnešę į slavovų išdą virš pusės milijono dolerių sumą, būsime "dasimušę" tik iki "Vargo Kursų"!

Toliau mums J. V. praneša, spaudoje dar nediskutuotą naujieną, kad "...jeigu iki 1987 metų reikiama suma nebus įnešta (\$600,000), tai galės būti įsteigta (dabar jau veikianti?) profesūra. Kas gi čia per makalinė?

O gal tada, kai jau didesnė pinigėlių suma bus surinkta, jau ir Universitetui nebereiktų "dadėti" tų \$150,000? Dėl to "dadjimo" aš, asmeniškai, sutikčiau asmenims įnešusiems į mano einamąją sąskaitą \$600,000 negrąžintinai, tuojau išrašyti čekį \$150,000 sumai. Matote Universitetas, turėdamas daugiau patyrimo (kaip elgtis su aukotojais) negu mūsų visuomenės atstovai (?), žino, ką daro: Lituanistinėms mokykloms užsitarinėjant ir lituanistams (daugumoje vyresnės kartos) iškeliaujant į dausas, po eilės metų, tik reikia kantrybės, tie pinigėliai paliks Universiteto kasoje, taip kaip paliko mano, ir daugelio kitų, aukos pas lietuvių seleziečius (prie Cedar ežero), kaip paliko Chicagos lietuvių sudėtos aukos Chicagos "Kazimierinėms" (ant kurių žemės kurija išstatė mokyklas), kaip paliko lietuvių aukos "Maria High" kompleksui (kur buvo atsisakyta išnuomoti salę Lietuvių Operai), kaip paliko aukos (prel. Linkaus pasididžiavimui) Chicagos Šv. Kryžiaus bažnyčios išpuošimui etc. Tai prisiminus ir būtų įdomu lietuviškai visuomenei susipažinti daugiau su visuomenės atstovų pasirašyta sutartimi. Sakysime, ar yra sutartyje numatyta kokia nors L. K. Kontrolės Komisija, žinoma aprobuota Universiteto,

kuri galėtų pasekti, kaip šis Fondas bus tvarkomas? Juk dar neprasidėjus mokslui (taigi dar nemokant nei profesorius nei jo sekretorei) susirinks apie \$40,000 palūkanų, kurias galima bus įvairiai disponuoti.

Įdomus ir atviras J. V. pasisakymas ir dėl Universiteto tendencijų dėl dabartinės lektorės - profesorės Marijos Stankus-Saulaitės pozicijos: neturėdama Universiteto reikalaujamos auditorijos (min. 50 studentų) ji jau ir dabar yra "pakibusi ore" ir tik naudojama kaip mašalas meškerei, užmestai tai \$600,000 sumai sukolektuoti.

Toliau, skaitant straipsnį, aiškėja, kad vien L. Katedros neužteks. Gilesnės lituanistinės studijos reikės dar Lituanistikos Tyrimų ir Studijų Centro. Manau, kad ir tas be savo "fondelio" neišsivers.

Šiuo metu turime, berods, tris lietuviškuoju švietimu, eventualiai ir lituanistika, susirūpinusias institucijas: P. L. Bendruomenę, J.A.V. B-nę ir, gal pačią svarbiausią, Lietuvių Fondą. Tad tų institucijų kompetencijos ribose ir reiktų nustatyti lietuviškojo švietimo rėmimo pirmumo eilę (priority) ir pagal ją skirstyti visuomenės suaukotus pinigus. Manau, kad plačioji lietuviškoji visuomenė palankiai sutiktų šitokią pirmumo eilę:

Pirmoji ir pagrindinė mūsų nelaimė yra, kad jaunoji lietuvių karta nenori ar neranda reikalo, eventualiai ir ryžto, siųsti savo, jau gerokai anglų kalboje pažengusius, vaikus į lituanistinę mokyklą. Prie to dar prisideda antroji negerovė — namų židinyje pakeičiant lietuvių kalbą angliškąja. Čia, norint, (žinoma, paskyrus kiek lėšų) galima būtų daug ką padaryti. Lietuviškoje spaudoje (DIRVA) jau buvo ir siūlyta: suaktyvinti "lituanistinę propagandą" (jeigu taip būtų galima išsireikšti), sudaryti iš tos pačios kartos daugiau tautiškai susipratusių asmenų grupes, tiks-

lu paveikti "atšalusius" savo tėvų žemei asmenis, rengti paskaitas, simpoziumus, diskusijas. Atakuoti laiškais etc.

Antroji mūsų problema — lituanistinės mokyklos. Jos, kaip jau ne kartą minėjau, turėtų būti sumoderintos (vadovėliai, vaizdinčio priemonės, skaidrės, net kompiuteriai, ekranai, garsinės juostos etc.) ir padarytos vaikams patrauklios ir įdomios. Mokytojai — gerai pasiruošę ir gerai apmokami. Gyvendami komerciniame krašte, kuriame doleris, daugiau ar mažiau, turi savo vertę, nenorėkime, kad kiti auklėtų ir mokytų mūsų vaikus veltui, ar patriotizmo vardu.

Trečioje gi vietoje (ir tik trečioje, nes, dėl vaikų stokos, užsidarius lituanistinėms mokykloms, nereikės nei mokytojų, nei profesorių) turėtume pagalvoti apie mokytojų ir profesorių kadrą. Nenuvertinkime ir jų. Tačiau, esamomis sąlygomis, gal vietoje "Vargo Klasų" prie Universiteto, būtume galėję sustiprinti lituanistikos kursą Aukštesnioje Lituanistinėje Mokykloje arba paruošti kvalifikuotus mokytojus Pedagoginiame Institute.

Moksliniams darbams galėtų kas metai duoti tą \$50,000 prižadėtą sumą Lietuvių Fondas. Ne vienas L. F. narys yra palikęs savo įnašą lietuviškoms stipendijoms, tai jomis galėtume ir aprūpinti akademinio laipsnio bet ro kštancius jaunuolius. Jų, manyčiau, būtų nedaug, nes iš lituanistikos, taip kaip iš dainavimo ar baleto, pragyventi negalima. Akademinio laipsnio beieškančiam jaunimui galėtų daug padėti prof. dr. A. Klimas (Rochester, N. Y.), kuris, įsigijęs mokslininko-filologo akademinius laipsnius ir be Lituanistikos katedros, kas metą išmoko bent po keletą (kartais ir daugiau) svetimačių akademikų lietuvių kalbos.

Jis J. V. straipsnyje net nebuvo paminėtas.

J. R.

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

PUIKI DOVANA 1983 METŲ KALĖDOMS

Siuntinys Nr. 3 — 1983.

3 metrai vilnonės medžiagos eilutei su įrašu "All wool made in England": 3 metrai geriausio šilkinio aksomo suknelei; 1 svaras geriausių vilnonių Mohair siūlų; 2 metrai crimplene medžiagos suknelei; 1 pora geriausių "Wrangler" denim jeans: 1 pora "Levi" velveto jeans: vyriški išeginiai marškiniai arba bliuskutė.

Šio siuntinio kaina su maitu ir persiuntimu — \$400.00.

Į šį siuntinį dar galima pridėti 7 svarus įvairių prekių, pavyzdžiui, medžiagos galima pridėti 4 metrus ir dirbtinio minko kailio 3 metrus.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su maitu):

Avikailiai, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas, gražus kalnierių, sveria 5 svarus	\$220.00
Aikailiai, tikro kailio viršus ir pamušalas, sveria 6 svarus	400.00
Dirbtinio minko kailis paltui, De-Lux, 3 metrai, sveria 5 svarus	100.00
Jeans, rumbuoto velveto	42.00
Vyriškas arba moteriškas megstinis	44.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	12.00
Telescopic lietsargis	12.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai	44.00
Puiki medžiaga suknelei	40.00
Šilkinio velveto medžiaga suknelei, 3 metrai	66.00
Aksomo medžiaga kostiumui, dvigubo pločio, 3 metrai	80.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	66.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	80.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	100.00

Šie maisto produktai galima siųsti su rūbais: 1 sv. arbatos — \$8.00, 1 sv. nescafes — \$12.00, 2 sv. pupelių kavos — 14.00, 1 sv. šokolado — 7.00, 40 cigarečių — 5.00.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra reikia persiuntimui pridėti \$52.00.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes,

Sudarome testamentus, administruojama nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.
(Z. Juras)

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB,
ENGLAND. Tel. 01 460 2592.

VOLKSWAGEN OF AMERICA
STAMPING PLANT
in South Charleston, West Virginia
has permanent openings for:

W.E.M.R.
INSPECTOR LAYOUT
TOOL & DIE MAKER

Applicants must have 8 years experience with letters of verification or be a graduate of a bona-fide apprentice program.

Please call collect:
(304) 744-4601, Ext. 280

VOLKSWAGEN

Personnel Department
VOLKSWAGEN OF AMERICA, INC.
3100 MacCorkle Ave., S.W.
So. Charleston, West Virginia 25303

Volkswagen is an
Equal Opportunity
Employer

Trilogija (3)

Jūratė Statkutė de Rosales

Lietuviško pasireiškimio simbolis

Basanavičius suprato, kad mūsų tautos padėtyje (tarp lenkų, rusų ir yokiečių), pirmaeilė svarba turi būti suteikta tokiems grynai lietuviško pasireiškimio simboliams, kurie visiems lietuviams be išimties bus artimi ir suprantami. Pvz. toks simbolis buvo Aušros laikraštis, kurio tebuvo išleista palyginti nedaug numerių, bet kurio atgarsiai tebėra gyvi net dabar, po šimto metų, — nes tūlas Lietuvos pagrindžio leidinys, ir net Lenkijos lietuvių laikraštis šiandieną vėl perėmė simbolinį Aušros vardą, o iševija mini Aušros metus. Basanavičius žinojo, kad tautos simboliai turi atlikti dvi praktiškas užduotis: jie turi sujungti visų tautos narių giliųjų reikalavimų pasireiškimą ir jie turi remtis ant tokių patvarių moralinių vertybių, kurių negalės užginčyti nė aršiausias priešas.

Vieną po kito, Basanavičius kūrė Lietuvos ateitį užtikrinančius simbolius: Aušrą, Lietuvių Mokslo Draugiją, Sąjungą Gražinimui Teisių lietuviškajai kalbai Rymo katalikiškose bažnyčiose Lietuvoje, Vilniaus Seimą. Kiekvienas jų atliko lemiamą vaidmenį Lietuvos laisvės kovoje.

Toje pačioje simbolių eilėje, Basanavičius ragino pastatyti kun. Jono Burdulio garbei paminklą. Kiek pastebiu, raginimai nuėjo ant vėjo. Mūsų atgimimo tėvas pramatė, kad Burdulis yra amžina vertė lietuviams turintis simbolis, tačiau nepriklausomybės laikais lenkinimo pavojus buvo Lietuvoje tiek sumažėjęs, jog Burdulio, kaip simbolio, tuo metu lietuviams nereikėjo. Jis tik dabar, po šimto metų, Suvalkų trikampyje vėl yra reikalingas.

Pirmas Aušros numerį, Basanavičius davė laikraščio motto: "Homines historiarum ignari semper sunt pueri". Dalis istorijos, ir svarbi dalis istorijos pamokymų, yra sutelkti į vieną kitą žmogų, kurie iš-

kila pavyzdžiu kitiems. Ne užtenka to, kad tauta turėtų žmonių, kurie tautos labui gyveno. Reikia, kad iš daugybės tautai atsidavusių asmenybių, tauta parinktų kelis herojus-simbolius, kurie vėliau atliks kelrodžio pareigą.

Dirva kreipia didelį dėmesį į Suvalkų trikampio reikalą. Kanadoje gausėja lietuvių atvykusių iš Suvalkų trikampio ar lankančių Suvalkų trikampį. Tėviškės žiburiai ypatingai daug vietos skiria Punske ir Seinų bažnytinio reikalų aptarimui. JAV-ėse, su Balfu priešaky, nuolat auga skaičius tų, kurie vienu ar kitu būdu remia Lenkijos lietuvių. Pačiuose Suvalkuose, lenkų valdžioje esą lietuvių įrodo, kad net tokiose nepalankiose sąlygose, lietuvių moka ginti savo teises. Kaip toli esame nuo tų stebėtinai mažų pajėgų, su kuriomis Basanavičiaus laikais lietuvių pradėjo leisti Aušrą! Negaliu atsiginti minties, kad jei Basanavičius tuomet būtų turėjęs bent dalį tų gausių pajėgų, kurias mes šiandieną turime, jis šimteriopai daugiau nuveikęs.

Tad kodėl nemesti mūsų dabartinių tikrai nemažų pajėgų į gerai apgalvotą, ilgametę veiklą Suvalkų trikampio lietuvių išlaikymui ir kodėl nepaimti tos veiklos simboliu Jono Burdulio, punskiečio, asmenybės iškelimą?

Jei būtų mano valia, pastatydinčiau gražiausį paminklą kunigui Burduliui, iškelčiau tą paminklą puikiausioje Suvalkų trikampio vietovėje, pakviesčiau į paminklo pašventinimą lietuvių ir ypač lenkų vietinę dvasiškiją.

Basanavičius aprašė Burdulio gyvenimą. Jei būtų mano valia, šiandieną kviesčiau lietuvių rašytojus parašyti puikiausią Jono Burdulio biografiją, nutiesiančią jo gyvenimo kelią nuo gimtosios Punske apylinkės iki vargstančio Bartininkų miestelio ir iki Ožkabalių

kaimo, kuriame Burdulio krikštytas Basanavičių Jonukas išauko ir vyrą, vėliau atgavusį Lietuvai nepriklausomybę.

Jei būtų mano valia, siečiau visais būdais Burdulio beatifikacijos Romoje, dargi tokioje Romoje, kurioje Popiežius yra lenkas, gerai žinantis, kad katalikų bažnyčia yra viena, nedaloma ir universali — visiems lygi. Burdulio atvejis gali būti gera proga pasauliui ir ypač lietuviams įrodyti, kad bažnyčiai yra visi lygus.

Kun. Jonas Burdulis mirė 1886 metais kovo 3 dieną, kazimierinių išvakarėse. Jei būtų mano valia, jau dabar pradėčiau ruošti dirvą tam, kad 1986 metais Burdulio mirties šimtmetis būtų iškilmingai paminėtas Punske ir Romoje.

(Bus daugiau)

WANTED PRESSMEN

Top quality printing firm with multi-color presses looking for the best pressman in the midwest. Demanding pressure position. Top wages and benefits.

4 C-STRIPPERS

Camera experienced preferred. Capable of handling wide range of multi color work including critical 4 C. Challenging demanding position. Top salary and benefits.

ANDROMEDA PRINTING

120 W. WHITE ST.
CHAMPAIGN, ILL. 61820
217-359-0308 (42-48)

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuvių, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

FSLIC

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

■ Laiškai Dirvai

LIETUVIŠKOJO NACIONALIZMO PAVERSMAI

Rašytojas Vytautas Alan-tas, nagrinėdamas tautinę ideologiją (Naujoji Viltis, žurnalo nr. 16) iškasė lietuvių tautinių deimančių, kuriais nušvietė mūsų praeities istorines klaidas ir kelius, kuriais lietuvių tauta žygiavo į laisvę ir nepriklausomybę. Taip pat nurodė ką turime daryti, kad kalėjimo durys būtų atidarytos į laimingesnę ir saugesnę ateitį. V. A. rašo, kad "Tautinė ideologija ir yra kelio įsiekimas iš tos grėsmingos padėties per potencinį nacionalizmą tautoje." Jis rašo: "Mes visais amžiais buvome žemdirbių tauta, ir tautos meilė buvo sutapatinama su žemės meile... Mūsų kaimiečiuose ji reiškėsi gimtąja kalba, tautosaka (dainomis, pasakomis, legendomis) žmonių išmintimi — daile ir papročiais".

"Taigi, pirmųjų mūsų nacionalizmo paversmių reikia įsiekoti po šiaudine pastoge. Kaimas ir yra tas po-dirvis, iš kurio ėmė prasi-kalti pirmieji mūsų sąmoni-ningo nacionalizmo diegai. Iš lietuviško kaimo ištryš-ko tas nuostabus poveržys į mokslą: kaimiečių vaikai ėmė studijuoti aukštosiose

mokyklose, ir tai buvo le-miamas žingsnis lietuviško-jo nacionalizmo raidoje. Lietuviai inteligentai, pasi-klausydami istorijos skliau-tuose iš praeities skamban-čių lietuviškų balsų ir, itin žavėdamiesi Lietuvos senų-jų laikų didybe, ėmė rimtai puoselėti lietuviško nacio-nalizmo mintį."

Rašytojo Vyt. Alanto straipsnis Naujoje Viltyje labai įdomus ir reikalingas mūsų jaunajai kartai. Bū-tų gerai, kad šis straipsnis — Lietuviškojo Nacionaliz-mo Paversmiai — būtų per-spausdintas mūsų visuose laikraščiuose. Ypač svarbu jaunimui susipažinti ir pa-nagrinėti iškeltas mintis.

A. M.
Detroit, Mi.

KAS ĮDOMIAUSIA NEPASKELBTA

Dirvos lapkričio 24 d. lai-doje yra du straipsniai lie-čią Vliko seimą Detroite.

Pirmasis straipsnis at-pasakoja Dr. K. Bobelio kalbą, gi antrasis, pasira-šytas Antano Griniaus duo-da seimo chronologiją su gausybe vardų, bet visų iš-sireiškimai arba "gražūs", "patriotiniai", "prasmingi" ir t.t. Jokio turinio! Argi tas seimas tik tiek tenuvei-kė? Ir kam yra įdomu skai-tyti tik pavardes, nebent tik patiems paminėtiems. Vi-sas seimo aprašymas yra lyg filmas be garso ir be p a a i škinimų. Diskutavo, kalbėjo, simpoziumus turė-jo, bet apie ką? Skaitytojui tai yra įdomiausia.

W. Henrietta, N. Y.
Benius Kašinskas

BRANGŪS DIRVIEČIAI,

Siunčiu mažą dovanėlę paremti Jūsų laikraštį ir padėkoti už visų miestų ir kitų kraštų įdomias ir sklandžias žinias.

Praeitais metais pradėjau skaityti Dirvos laikraštį ir labai susižavėjau Henriko Staso kelionių aprašymais. Jis žavingai išsireiškia da-bartinį gyvenimą, gamtos grožį, žaidžiančias jūras ir miegančias piramides, taip pat nepamiršta istoriją ir geografiją. Malonu skaityti jo kelionių nuotykius, jo meilę žmonėms ir gamtai. Širdingai ačiū.

Birutė B.
Warren, Mi.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

COLD HEADING

Experienced operator on progressive and two die 3 blow cold headers. Socket screw experience preferred. Relocate to Orange County, California. Top pay and benefits for the right person. Call Earl at (312) 364-4880.

(41-47)

OWNER/OPERATORS

OF FLAT BED TRUCKS to haul steel to northwest and California with return lumber loads to Great Lakes area. Must have full tarp and nylon straps to protect lumber. For details, phone 800-541-4213, Dennis Williams SYSTEM TRANS-PORT, Spokane, WA. 99220.. (45-48)

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ MINĖJIMAS

Lapkričio 6 dieną Sydnėje iškilingai buvo atšvęsta šv. Kazimiero 500 metų mirties jubiliejus. Šis minėjimas buvo pradėtas iškilingomis pamaldomis lietuvių laikomoje bažnyčioje, kurios įėjimas buvo specialiai išpuoštas. Be kitų australų kviestinių svečių, pagrindiniu garbės svečiu buvo Popiežiaus Delegatas arkivyskupas Luigi Barbarito, specialiai šioms iškilmėms atvykęs iš sostinės Canberros. Pilna bažnyčia sydnėjiškių, organizacijos su savo vėliavomis ir pamaldose dalyvavę daug kunigų, pasitiko iškilingai Popiežiaus Delegatą, kuris, padedamas kitų kunigų, laikė šias iškilingas pamaldas, pasakydamas gražų pamokslą, kuriame palietė Lietuvą, šv. Kazimierą ir dabartinius tikinčiųjų vargus. Pamaldų pabaigoje, padėkos žodį tarė Sydnėjaus lietuvių kapelionas mons. P. Butkus, išreikšdamas padėką visų lietuvių vardu ir įteikdamas atminimui E. Lašaičio darytą lietuvišką kryžių. Pamaldų metu giedojo Br. Kiverio vadovaujama "Dainos" choras. Iškilmės bažnyčioje buvo baigtos Lietuvos himnu.

Antroji minėjimo dalis vyko Lietuvių Klube. Sutikus iškilingąjį svečią su jo visa palyda, jam buvo pristatyta vadovaujantieji Sydnėjaus lietuviai ir po to, didžiojoje salėje prasidėjo iškilingi pietūs, kuriuose dalyvavo virš 300 žmonių. Pietums pasibaigus minėjimą-akademiją pradėjo D. Ankenė pakviesdama skaityti paskaitą E. Jonaitienę. Paskaita buvo paruošta, skaitoma anglų kalba ir joje buvo išryškinta šv. Kazimiero asmuo, surišant tai su Lietuvos istorija. Meninėje dalyje pasirodė jaunieji "Sūkurio" šokėjai, vadovaujami M. Cox, poetai J. A. Jūragis ir Br. Žalys, poezijos deklamuotojai K. Dauguvietytė - Šniukštienė, D. Karpavičienė ir A. Šarkauskas, senovės dainų mėlėtojų moterų būrelis ir akordeonistas P. Viržintas. Oficialiai meninei daliai pasibaigus, Australijos LB Krašto valdybos pirmininkas V. Bukevičius, visų lietuviškų organizacijų vardu pasveikino garbinguosius svečius ir padėkojo už atvykimą į šias iškilmės. Sydnėjaus lietuvių kapelionas mons. P. Butkus, išreikšdamas padėką, įteikė šv. Kazimiero medalius Popiežiaus Delegatui, kviestiniams svečiams ir bažnyčios didiesiems darbuotojams. Minė-

Australijoje mirė Aleksandras Danta

(1902.II.25 — 1983.XI.14)

A. A. Danta

dešinės ar kairės užnugario paramos išsikovojo netik peraukštas algas, bet ir biudžeto dalį, ko Lietuvos ekonominės sąlygos nepajėgė. Politiškai jis buvo logiškas: Dešinė, Aleksandras sakė, tik "mamona" mėgo: citavo

kun. Vailokačio ir giminių per politines machinacijas sukurtą daugelio milijonų finansinę imperiją.

Kairė, anot jo, buvo neloogiškas rusiškas socializmas; susiskaldęs, nepripažįstas sąžinės ir religinės laisvės. Ateistiškas ir daugiau į komunizmą linkęs.

Aleksandras nesuprato skaldymosi logikos tremtyje. "Ieškoti, kas mus jungia, o ne kas skiria", buvo jo motto. "Kiekvienas žmogus, kurs šandie kalba lietuviškai, yra mano brolis" sakydavo.

Priešų Aleksandras neturėjo, tik draugus. Liūdime mes jo visi: Špakenbergiškiai ir Bonegillo draugai po pasaulį išsibarstę; sydnėjiškiai, canberiškiai ir Lietuvoje likusieji.

Liūdi daugiausia jo vienturtis sūnus ir jo brolis, kuriuos mes užjaučiame.

a.

A. A.

Korp! Neo-Lithuania filsteriui

diplomuotam ekonomistui

ALEKSANDRUI DANTAI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo jo artimiesiems ir giminėms.

Korporacija Neo-Lithuania liūdi netekusi iškilaus savo nario

Korp! Neo-Lithuania
vyriausioji valdyba

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS

PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

40 East 49th Street (Corner of Madison Ave.)

NEW YORK, N. Y. 10017

Tel.: (212) 758-1150, 758-1151

Apple-Valley, Minn. 55124	72 County Road No. 42	612-432-3939
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617-268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203-367-2363
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5402
Grand Rapids, Mi. 49505	1541 Plainfield Ave. NE	616-361-5960
Hackensack, N. J. 07601	194-B Main Street	201-342-9110
Irrington, N. J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Hartford, Conn. 06106	1839 Park St.	203-232-6600
Lakewood, N. J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Montebello, Ca. 90640	1800 W. Beverly Blvd.	213-727-0884
Miami Beach, Flo. 33139	1352 Washington Ave.	305-532-7026
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N. J. 07106	698 Sanford Ave.	373-8783
New York, N. Y. 10003	45 Second Ave.	AL 4-5456
New York, N. Y. 10011	135 West 14 St.	CH 3-2583
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	758-1668
Worcester, Mass. 01607	22 Carlstad Street	(617) 798-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

Dantų ūkis Skaistgirio valsčiuje, Ramoškių kaime. Aleksandras pirmagimis. Po Skaistgirio pradinės ir Žagarės vidurinės, karui pasibaigus įstojo į Šiaulių gimnaziją, kurią baigė 1924 m.

Dirbdamas "Lietuvio" ir "Lietuvos Aido" redakcijose studijuoja Kauno universitete. Laimi finansų ministerijos stipendiją užsienio studijoms; 1931 m. paršiveža Leipzigo Prekybos Instituto ekonomisto diplomą. Grįžęs 3 metus dirba "viešųjų įmonių - istaigų atsiskaitymo departamente": važinėja po Lietuvą tikrindamas, mokindamas, patardamas. Rašo projektus instrukcijas - kad pakeitus pasenusią carotvarką. Vieniems metams pasiunčiamas vadovauti valstybiniam amatų bankui. Prekybos departamento direktorius nuo 1937-1938. Finansų ministerijos generalinis sekretorius iki 1940 m. liepos 8 d. Verčiamas inkriminuoti finansų ministerijai Ernestą Galvanauską, nes bus atleistas ir suimtas (tardomas - kad pasirašytų) 1940 m. liepos 9 d. sėkmingai pasiekia vakarus.

Darbą Vokietijoje susirado Hamburgo banke. Banko vedėjas prūsas: šiek tiek lietuviškai suprantas, bet gryną lietuvišką pavardę išlaikęs, Aleksandrą globojo ir 1942 metais padėjo sugrįžti Lietuvon. Vokiečių okupacijos metu dirbo Generalinio Tarėjo finansų - samatų skyriuje.

Antrą kartą atsidūręs Vokietijoje dirbo Berlyno lietuvių "Hilfestelleje"

1949 m. emigravo Australijon ir 5 metus dirbo Bonegillo stovyklos administracijoje. 1956-64 m. Sydnėje, 1964-72 m. Canberroje dirba lietuvių įkurtoje "ACT Builders" bendrovėje. Po to grįžta Sydnėjun ir drauge su broliu Vincu gyvena kaip pensininkas.

Sunku būtų išporinti visas Aleksandro turėtas pareigas ir darbus: Spackenbergo stovykloje, Bonegilloje, Canberros Lietuvių Klube ir bendruomenėje, Sydnėje - "Talkos" kooperatyve.

Keliais sakiniais apibūdinsiu jo galvojimą, būdą bei charakterį: racionaliai galvojantis, garbės nesiekiąs, ne karjeristas, draugiškas ir švelnus Aleksandras buvo tautininkas. Suprato ir gėrbė min. p-ką J. Tubelį, bet nemėgo generolų, kurie, po Tubelio vadovavo Lietuvos finansams ir kitoms ministerijoms. Pagal jį, generolai vėlėsi į politiką, ieškojo

jimo pabaigoj žodį tarė Popiežiaus Delegatas, pasidžiaugdamas tokiu gražiu minėjimu, padėkodamas už gražią, lietuvišką kultūrą, išreikšiančią, programą ir vėl iškeldamas Lietuvą ir linkėdamas sekančius minėjimus jau ruošti sostinės Vilniaus šv. Kazimierų šventovėje. Akademija buvo baigta Br. Kiverio vadovaujamo "Dainos" choro sudainuotomis dainomis ir viską užbaigiant Lietuvos himnu.

NAUJA BRONIO RAILOS

knyga —
ŠIMTAS
PRAKALBŲ
Į LIETUVĄ

KITOKIOS LIETUVOS ILGESYS

Kietais viršeliais, su aplanku dail. V. Žiiliaus, 408 psl. Išleido Vilties leidykla su mecenato K. Ramono pagalba. 408 psl. Kaina 5 dol.

— I Š K I R P T I —

Siunčiu 5 dol. ir prašau atsiųsti Bronio Railos naują knygą "KITOKIOS LIETUVOS ILGESYS". (Vilties draugijos nariams 4 dol.). Persiuntimo išlaidoms pridėti 1 dol.

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Pavardė ir vardas

Adresas

PENKTOSIOS MIRTIES METINĖS

Š. m. gruodžio mėn. 23 d. sueina penkeri metai, kaip Viešpats valia užbaigė šios žemės ke-
lionę mano mylimą žmoną

A. A.
**BENEDIKTA
MISLIAUSKIENĖ-BARUSEVIČIŪTĖ**

Šviesam jos atminimui prisiminti šią liūdną su-
kaktį minint, už jos sielą bus aukojamos šv. Mi-
šios sekančiai:

Gruodžio mėn. 18 d. 10:30 val. šv. Andriejaus
parapijos bažnyčioje, Philadelphia, Pa.

Gruodžio mėn. 18 d. St. Francis vienuolyne,
Lorreto, Pa.

Gruodžio mėn. 26 d. Lietuvių šv. Kazimiero
kolegijos koplyčioje, Romoje.

Gruodžio mėn. 26 d. Klaipėdos katalikų baž-
nyčioje.

Gruodžio mėn. 26 d. Tėvų Marijonų vienuo-
lyne, Chicagoje.

Gruodžio mėn. 26 d. vidurdių Fitzgerald Of
Mercy ligoninės koplyčioje, Darby, Pa.

Nuoširdžiai prašau visus pažįstamus A. A.
Benediktą prisiminti maldose.

Liūdintis vyras **Henrikas**

PADĖKA

A. A.
KRISTINA RAULINAITIENĖ

Šių metų rugsėjo 17 dieną, Matulaičio Namuose,
Putnam, Ct. mirė mūsų mylima motina, uošvė ir senelė.

Palaidota rugsėjo 21 dieną Visų Sielų kapinėse,
Chardon, Ohio, šalia savo sūnaus Vytauto.

Nuoširdžiai dėkojame visiems dalyvavusiems atsi-
sveikinime su velione šermeninėje ir palydėjusiems ją
į amžino poilsio vietą, puošusiems jos karstą gėlėmis,
užsakiusiems už jos sielą šv. mišias, įteikusiems aukas
jos atminimui, pareiškęsiems mums užuojautą spaudoje,
laiškais ir asmeniškai ir visakeriopai mus globoju-
siems sunkiose mūsų valandose.

Ypatinga padėka Dievo Motinos Nuolatinės Pagal-
bos parapijos klebonui kunigui Gediminui Kijauskui.
S. J. už maldas, raminančius ir jausmingus žodžius šer-
meninėje, šv. mišias, giliai prasmingą pamokslą, paly-
dėjimą į kapines, maldas ir atsisveikinimą su velione.

Dėkojame Seselems Aloyzai, Bernadetai, Arkadijai
ir visoms Putnamo Seselems už pareikštą užuojautą ir
globą skausmo valandoje, Seselei Eugenijai ir visoms
Matulaičio Namų Seselems ir ponijoms Faustinai Vasai-
tinei, Reginai Taunienai ir Elenai Abelkienei už rūpes-
tingą a. a. Kristinos Raulinaitienės globojimą ir pareikštą
mums užuojautą jai mirus.

Dėkojame kunigui kapelionui Rapolui Krasauskui
už suteiktą velionei paskutinį Patepimą.

Dėkojame Juozui Stempužiui už atsisveikinimo pra-
vedimą šermeninėje ir kapinėse, nuoširdžius atsisveiki-
nimo žodžius ir gražų velionės gyvenimo aprašymą
spaudoje.

Dėkojame Dr. Antanui Butkui už jautrius atsisvei-
kinimo žodžius savo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės
vardu.

Dėkojame garbingajam Maestro, jau irgi A. A.,
Alfonsui Mikulskiui už velionės darbų apybraižą ir
jautrų atsisveikinimą Čiurlionio Ansamblio vardu. O
taip pat ir poniai Onai Mikulskienei už į karstą įdėtą
žiupsnelį smėlio nuo Gedimino Kalno Vilniuje.

Dėkojame Čiurlionio Ansamblio nariams už me-
nišką giedojimą šermeninėje.

Dėkojame solistei Aldonai Stempužienei už puikiai
išpildytas solo giesmes bažnyčioje, ir Reginai Brazai-
tinei už palydėjimą vargonais.

Dėkojame karstą nešusiems Dr. A. Butkui, J. Stem-
pužiui, James Koch ir Gidui Marcinkevičiui.

Dėkojame poniai Bronei Mainelienei ir pagalbinin-
kėms už gražų pomirtinių vaišių suruošimą, o taip pat
ir Ponijoms prisidėjusioms prie vaišių stalo.

Dėkojame Jakubs & Son Laidotuvių Namams už
rūpestingą ir jautrų patarnavimą.

Jūsų visų maldos ir nuoširdumas stiprina mus sun-
kaus atsiskyrimo valandą. Dėkojame visiems iš širdies
gilumos.

ZIGMAS IR MARINA, ALDONA IR ANDRIUS
RAULINAIČIAI
INGRIDA IR STEPHAN FORGAC

Ir miręs tebėra gimęs

KELETAS KALBINIŲ PASTABŲ

V. KAVALIŪNAS

Kalba yra žmogaus kul-
tūros ženklas. Todėl ir yra
didžiai svarbu ir būtina vi-
sur ir visada rūpintis ir
kalbos kultūra: jos taisyk-
lingumu, aiškumu ir grožiu.
O ir tuo, kad mūsų mintys
ir visas dvasinio mūsų pa-
saulio turinys būtų išreikš-
tas ir atskleistas nenutols-
tant nuo mūsų gimtosios
kalbos dvasios.

Deja, šio rūpesčio, o ypač
tenai, kur jo labiausiai rei-
kia — gyvenant svetur, per
maža. Ir įvairios klaidos
piktžolių sparta veržiasi į
mūsų kalbą ir joje bujoja
ir žaliuoja. Vienos jų —
kraitinės ir atsineštos iš
Lietuvos per Atlantą, kitos
įgytos jau šiame kontinen-
te.

Viena iš tokių ir jau
čia įsiveisusių laikraštinėje
mūsų kalboje klaidų yra
buvo gimęs. Ji vis drąsiau
ir drąsiau keliauja per kai-
kurių mūsų laikraščių pus-
lapius. Ir taip — tarytum
jau visiškai būtų sumenkė-
jęs mūsų kalbos jausmas ir
logika. Jei jau kur kas ka-
da mirė ir apie jį rašoma,
neužmirštama pridėti ir
buvo gimęs. Juk tai šimta-
nuošimtinis vertinys iš ang-
lų kalbos **was born**. Ir ką
jis reiškia? Ogi tai, kad da-
bar, kalbamuoju metu, jis
jau nėra gimęs. Tai sudėti-
nio atlikimo laiko forma,
kuri gimimo atveju ir nelo-
giška, ir nereikalinga. Kas

gimė, tas yra ir bus gimęs
per amžius amžinuosius, ir
joks galinčius — net ir mir-
tis — jo gimimo fakto ne-
panaikins. Tad ir rašykime
ne **buvo gimęs**, o tikrai gi-
męs.

Dažnokai pasitaiko nu-
girsti, o taip pat užėti net
ir grožinėje literatūroje
dviejų susitikusių kūmučių
džiaugsmas: O kaip seniai
mes nesimatėme! Ką tatai
reiškia? Gi tai, kad visą
laiką vis matėmės ir matė-
mės. Tad sakytina ir rašy-
tina: O kaip seniai mes ma-
tėmės!

Mūsų laikraščiuose pasi-
taiko aptikti ir žodį **pasvie-
čiai**. Ko jis vertas? Tai to-
kia pat svetimybė, kaip ir
žodis **svietas**. Jo vartoji-
mą atleidžiamė Donelaičiui,
Vienažindžiui... Tačiau
vartoti jį dabar nedovano-
tina. Nei jo pradžioje pri-
segtas priešdėlis pa-, nei
galūnė nepadaro jo lietu-
višku.

Turime žodžių su priesa-
ga — **eiva**: **kareiva**, **raše-
iva**, **šventeiva**, **vadeiva**...
Visi jie turi niekinamąją
prasmę. **Kareiva** — netikęs
karys, **rašeiva** — prastas
rašytojas, **šventeiva** — ap-
simetęs šventuolis, **vadeiva**
— netikęs vadas. **Dabarti-
nės lietuvių kalbos žodynas**
duoda ir niekinamą vadei-
vos pavyzdį: **Fašistiniai**

vadeivos.

Tad, atrodo, kad žodžius
su priesaga — **eiva** ir terei-
kėtų vartoti tikrai tuo at-
veju, kai jie reikalingi, bū-
tent niekinamąją ir pajuo-
kiančią prasmę. Tačiau vie-
na graži mūsų organizacija
be **vadeivų** neišsiverčia. Ir
neaišku, ar tie, nuo kurių
tai pareina, nežino niekina-
mos šio žodžio prasmės, ar
trūksta vadų, vadovų... ir
yra priversti naudotis va-
deivų paslaugomis..

Jieškoti ar ieškoti? **Da-
bartinėje lietuvių kalbos**
rašyboje J. Vaišnys, S. J.,
kalbėdamas apie lietuvių
kalbos rašybos pakeitimus,
klausia, kaip rašyti — su
i ar su j žodžius iešmas,
ieva, ieškoti? Lietuvių kal-
bos komisija Lietuvoje, ra-
šo jis toliau, buvo nuta-
rusi ir šiuos žodžius rašyti
su j. Tačiau pasipriešino
bibliotekininkai, enciklope-
dinkai ir kiti, kurie turi su-
darę sąrašus pagal alfabe-
tą, ir kalbininkai nusileido.
Ir palikta tenai ir čia i.

O vis dėlto būtų daug ge-
riau, jei šiuos visus žodžius
rašytume su j. Manau, kad
tai jokių keblumų ar nepa-
togumų nesudarytų nei
Lietuvos bibliotekininkams,
nei kam kitam. Būtų išlai-
kytas ir principas. Paga-
liau jau gana seniai daug
kas šiuos žodžius taip ir ra-
šo — su j.

VACIO KAVALIŪNO ROMANAS DALIA

Kietais viršeliais su aplanku dail. Vlados Stančikai-
tės-Abraitienės, 236 psl. Kaina 7 dol. Išleido Viltis.

— — — — — I Š K I R P T I — — — — —

Siunčiu 7 dol. ir prašau atsiųsti Vacio Kavaliūno
naują romaną DALIA. (Vilties draugijos nariams kaina
5 dol.).

Persiuntimo išlaidoms pridėti 1 dol.

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Pavardė ir vardas

Adresas

NAUJOS KNYGOS

• Petras Česnulis. IN
THE SHADOW OF THE
WHITE EAGLE. Anglų
kalba Vilniaus krašto lietu-
vių pergyvenimai lenkų
kalėjimuose. Lietuviškoji
laida išleista 1973 m. vardu
"Nužmogintieji" išparduo-
ta.

Ši nauja laida anglų kal-
boje tinka supažindinti ne-
mokančius lietuvių kalbos
su lietuvių išgyvenimais
lenkų priespaudoje. Knyga
266 psl. iliustruota, kietais
viršeliais, kaina 15 dol. Iš-
leido Vilniaus Krašto Lietu-
vių Sąjunga. Gaunama pas
autorių: Petras Česnulis, 70
Main St., Paris, Ont. N3L
1E6, Canada, arba pas kny-
gų platintojus.

• Rūta Kleva Vidžiūnie-
nė. VIENO VAKARO ME-
LANCHOLIJA. Novelės.
222 psl. Viršelis ir aplankas
dail. Elenos Urbaitytės. Iš-
leido Lietuviškos Knygos
klubas 1983 m. Kaina 7 dol.

• Antanas Musteikis.
DANGAUS IR ŽEMĖS
ŠAKNYS. Romanas. 340
psl. Viršelis ir aplankas
dail. Vidos Stankienės. Iš-
leido Lietuviškos knygos
klubas. Kaina 10 dol.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

AUSZROS ANTROSIOS KNYGOS SUTIKTUVĖS

PLB valdybos paskelbtieji AUSROS metai artėja į galą. Aušra plačiai paminėta laisvajame pasaulyje išsiblaškiusios lietuvių išėivijos, spaudos, radijo, organizacijų, sambūrių, bet vertingiausią paminklą paliko Lietuvių istorijos draugija, išleisdama visą Aušrą dviejuose tomuose. Lietuvių istorijos draugijos centras yra Chicagoje, o nariai gyvena visuose kontinentuose. Draugijos variklis ir siela yra istorikė Alicija Rugytė. Tik jos nenuilstamų pastangų dėka, buvo surinkti originalai, sukaupias kapitalas ir perspausdinta dviejose didelėse knygose.

Aušros antrojo tomo sutiktuvės įvyko 1983 m. lapkričio 19 d. Jaunimo centro apatinėje salėje. Popietę atidarė ir pravedė Alicija Rugytė, valdyboje turinti išdininkės, reikalų vedėjos ir administratorės pareigas, nes nominalinis pirmininkas dr. J. Račkauskas negalėjo dalyvauti.

Istorikas Jonas Dainauskas, suredagavęs Aušrą, papasakojo apie techniškų sunkumų ir aplinkybės išleidžiant šias knygas. Šimtą metų turintis laikraščio popieris yra sudulėjęs, aplaužytas kraštais su trūkstamais priedais ir kitais laiko aplinkybių padarytais sužalojimais. Reikėjo susutvarkyti, kad atstačius pirmąsias formą ir visuomenei pateikti originalinę išvaizdą. Darbas pavyko atlikti gerai, talkinant fotografams, spaustuvinkui dr. M. Morkūnui bei kitiems asmenims. Paskaitininkas taip pat nušvietė to laiko lietuvių gyvenimo sąlygas bei aplinkybes, privedusias prie Aušros pasirodymo. Tai ne vieno žmogaus ir ne vieno metų darbas, nes lietuviško laikraščio reikalingumą jautė lietuviškoji šviesuomenė ir sukilimais (1831, 1863 m.) pažadinti baudžiauninkai bei valstiečiai. Lietuviams teko veikti dviem frontais — prieš rusų administraciją ir lenkinimą per dvarus ir klebonijas.

Ano meto lietuvių šviesuomenė stengėsi išgauti leidimą lietuviškam laikraščiui leisti ir legaliai platinti Lietuvoje, bet rusų administracija neleido. Tokiu būdu, teko kraustyti į Vokietijos okupuotą Mažąją Lietuvą ir ten spausdinti Aušrą.

Aušroje galima rasti pilną to meto lietuvių gyvenimo kultūrinę, socialinę ir ekonominę padėtį, nes yra atspausdinta 450 korespondencijų iš įvairių krašto vietų. Aušroje spausdintos

dainos dar ir šiandien labai plačiai ok. Lietuvoje bei Sibiro tremtyje tebėra dainuojamos. Aušros reikšmė ir įtaka bundančiai Lietuvai buvo milžiniška tiesiog sunkiai įvertinama.

J. Dainauskas pastebėjo, kad bet kokią klausimą spausdintą Aušroje paliesime, reikia ištisos studijos jam išnagrinėti. Aušra ir lietuvių kalbos susiformavimui turėjo didelės reikšmės, nes nebuvo bendrinės kalbos. Kauno gubernija vartojo žemaičių tarmę, o Vilniaus — pietų aukštaičių. Skaldymo tikslas, rusų administracija palaikė dvilypumą, o lenkai iš viso lietuvių kalbą laikė tik kasdieninio gyvenimo susižinojimo priemone, netinkančia literatūrinei kūrybai. Aušra, įrodydama lietuvių kalbos tinkamumą kūrybai, rėmėsi 1856 m. Pragoje išleista Augusto Schleicherio knyga — Litauische Grammatik. Jei lietuvių kalba domisi vokiečių mokslininkai, tai ji yra tinkama visoms gyvenimo apraiškoms, ne vien tik virtuvei.

Ši Aušros leidinį redagavęs istorikas Jonas Dainauskas, valandą trūkusią paskaitą baigė pirmosios lietuviškos knygos Mažvydo "Catechismusa Prastų Szadei" pirmaisiais žodžiais: "imkite mane ir skaitykite".

Meninėje dalyje, vicepirm. A. Bagdono vadovybėje, Pedagog. lit. instituto studentės paskaitė iš Aušros eilėraščių ir vaizdelių: pats vadovas A. Bagdonas — Abejojantiems, Ramona Steponavičiūtė — Ksaverui Vanagėliui, Vytenis Kirvelaitis — Iš mūsų praeigos, Aleksandra Gražytė — Dirbti, Alidija Vitaitė — Duonos ieškočiai ir Aušra Jasaitytė — Atsibuskim.

Visas gražusis jaunimėlis (visos tautiniai rūbai) žavėjo klausytojus taisyklina, aiškiai tariama lietuvių kalba, nors Aušros rašyba nėra lengvai skaitoma. Šis penketukas jau nebe pirmą kartą atlieka skaitytinę programą minėjimuose, knygų sutiktuvėse bei kituose renginiuose. Pagarba tėvams ir pedagogams.

Aušros sutiktuvė akademinę dalį užsklėdė A. Rugytė, padėkojusi visiems redaktoriams ir buv. draugijos pirmininkams už pastangas išleisti vertingus istorinius veikalus, kokių okupantai Lietuvoje neleisdžia. Per 27 veiklos metus draugija išleido 32 knygas, o ateinančiais metais pasirodys Aušros trečioji knyga, kurioje tilps pasisakymai apie Aušrą ir jos reikšmę. Medžiagos didžioji da-

lis jau yra gauta ir tuojuo bus atiduota spaustuvei rinkti. Ateinančių kelių metų bėgyje numatyta išleisti jubiliejinės knygos: apie šv. Kazimierą, Lietuvos krikštą. Krevos sutartį ir kitas.

Dėkojo mecenatams, įgalinusiems Aušrą ir kitas knygas atspausdinti ir paskleisti lietuvių visuomenėje. Išskirtinai paminėjo Lietuvių Fondą ir Markvaldą, davusius po 2,000 dol. Aušros leidimo išlaidos yra jau padengtos ir skolų nėra. Tai energingosios Alicijos Rugytės nepailstamų pastangų vaisius.

Po programos, tos pačios Rugytės ir draugijos narių dėka, visi dalyviai buvo pavaišinti gausiomis ir įvairiomis gėrybėmis.

LIETUVIŲ FONDO VAJAUS POKYLIS

Lietuvių Fondo valdyba, remiama tarybos narių, kiekvienais metais Chicagoje vykdo vaju ir suruošia pabaigtuvių pokylį. Lietuvių Fondo vaju ruošėja yra valdybos vicepirm. ir tarybos narė Marija Remienė.

Keletą metų buvo bandyta vaju pokylius ruošti didžiųjų viešbučių salėse, tikintis didesnio skaičiaus įsijungimo vidurinėsios kartos pasiturinčiai įsikūrusių lietuvių, bet tie bandymai tik dalinai pavyko, todėl ir vėl sugrįžta į Jaunimo centrą, kurį pasiekti lengviau ir vyresnio amžiaus Lietuvių Fondo rėmėjams.

Vajaus vakarienė įvyko lapkričio 5 d. Jaunimo centro salėje. Vakaro programai vadovavo pati vaju ruošimo komisijos pirmininkė Marija Remienė. Pasidžiaugė, kad Lietuvių Fondas jau artėja prie trečio milijono, kurį sudėjo dosnios lietuvių rankos ir gailėstingos širdys. Supažindino su iš toliau atvykusiais visuomenininkais ir paprašė išklausti koncertinę programą.

Scenoje pasirodė solistė Daiva Mongirdaitė, lydima akompaniatoriaus Alvydo Vasaičio ir per du išėjimus padainavo keletą dainų ir operų arijų ištraukų. Solistė sulaukė entuziastingo svečių pritarimo ir triukšmingų plojimų. Viešnia net du kartus turėjo padainuoti virš numatytos programos, neatlaidžiai publikai plojant. Solistė ir jos palydovas rengėjų apdovanoti gėlėmis.

Valdybos pirm. V. Naužius padėkojo susirinkusiems svečiams, programos atlikėjams, gausiems talkininkams ir džiaugėsi visuotina visuomenės parama. Lietuvių Fondas teikia paramą visoms lietuviškoms apraiškoms, daugiausia dėmesio skirdamas stambiems ilgai išliekantiems projektams.

Maldą sukalbėjo Marijonų provincijolas kun. dr. V. Rimšelis ir susirinkusieji pasisotino šeimininkių paruoštomis gėrybėmis. Šokiams grojo šaunusis neolituonų orkestras, vadovaujamas Algio Modesto.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas XI. 1 d. siekė 2,610,000 dol. Šiais metais per 10 mėn. įplaukė 227,000 dol. Paskirstyta lietuviybės reikalams iš viso 1,121,000 dol., o šiais metais 150,000 dol.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel: (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

A. A.

STEFANIJAI JUODIKIENEI

mirus, jos vyrą JONĄ ir sūnų ALGĮ, Korp!

Neo-Lithuania filisterius, bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Korp! Neo-Lithuania
vyr. valdyba

A. A.

STEFANIJAI JUODIKIENEI

mirus, jos vyrui JONUI, sūnui ALGIUI ir visiems likusiems giminėms reiškiamo gilia ir nuoširdžią užuojautą

Vanda ir Vaclovas
Mažeikai

A. A.

STEFANIJAI

VILIMAITEI-JUODIKIENEI

mirus, Velionės vyrui, sūnui ir kitiems artimiesiems, reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Placida Balšaitytė
Mečys, Valerija Šimkai
Mečys, Eleonora Valiukėnai

Brangiai žmonai ir motinai

A. A.

STEFANIJAI JUODIKIENEI

mirus, jos vyrui JONUI, sūnui ALGIUI ir visiems giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir dalinuosi Jūsų skausmu

Jonas Grigaitis

KANADOS LIETUVIAI

J. Varčius

"VILNIAUS" RŪMAI

Netoli Toronto Lietuvių Namų į vakarus Bloor-Kell gatvių dešinėje sankryžoje, nesenai buvo užbaigtas raudonų plytų, 9 aukštų didžiulis pastatas, su 116 butų. Praeivių dėmesį atkreipia auksinėmis raidėmis užrašas "VILNIUS MANOR", pagražintas Gedimino stulpais. Pastatas atsirado Lietuvių Pensininkų Klubo valdybos, ypač jos pirmininkų didelėmis pastangomis. Sunkiausia našta teko pirm. H. Adomoniui, kuris sėkmingai užbaigė buvusio pirm. J. Karpio pradėtą planavimą ir savo neišsėmiama energija, pasiaukojimu visuomenės reikalams, be jokio atlyginimo už nesuskaitytas darbo valandas, pastatė lietuviams pensininkams didžiulius rūmus, pirmuosius Kanadoje, kokių neturi nei Amerikos lietuvių kolonijos.

Š. m. lapkričio 13 d. popietę šių rūmų statytojas, klubo pirm. H. Adomonis sukvietė lietuvių organizacijų atstovus ir spaudos darbuotojus, kurių čia susirinko apie 30, susipažinti su pensininkų daugiabučiu. Jiems buvo parodyti butai, kurie jau beveik visi išnuomotai lietuviams. Tai butai viengungiams ir bevaikėms šeimoms su vienu ir dviem miegamaisiais. Jie įrengti su visais patogumais. Pirmasis aukštas skirtas komercinėms patalpoms, kurios dar neužbaigtos ir jų įrengimas turi būti apmokėtas pensininkų klubo lėšomis. Rūmų statybą finansavo bankas, paskyręs 5,5 mil. dolerių paskolą, kurią garantavo ir kontroliuoja Ontario provincijos namų statybos įstaiga. Statybos metu už šią mortgičinę paskolą teko mokėti 18½% palūkanų. Išnuomavus butus palūkanos sumažės, reikės mokėti tik 2% už mortgičių paskolą, o skirtumą sumokės valdžia. Tačiau komercinės patalpos šių privilegijų negauna ir už atitinkamą mortgičiaus dalį reikės mokėti sutartas palūkanas, t. y. aštuoniolika su puse nuošimčių. Paskola išduota 25 metams ir ją apmokėjus šie pastatai bus lietuvių pensininkų klubo nuosavybė.

Pastatas yra moderniškai ir skoningai įrengtas, gerai suplanuotas, su reikalingiausiomis papildomomis patalpomis visuomeniniam bendravimui: patalpos susirinkimams, pramogoms, bibliotekai, poilsiui, užsiėmimas ir kitiems reikalams. Dar daug ko reikalinga, nes komercinės patalpos dar neužbaigtos, pensininkams skirti poilsio, sporto ir kiti kambariai reikalingi

baldu ir kitų reikmenų. Reikalinga visuomenės finansinė parama, nes uždelsimas daro didelius nuostolius. Lietuvių Namų valdyba, suprasdama šių rūmų svarbą, parėmė jų statybą stambiomis aukomis ir finansinėmis garantijomis.

"ATŽALYNO" BAZARAS

Tautinių šokių grupės "Atžalynas" tradicinis metinis bazaras-popietė įvyko lapkričio 13 d., Mindaugo menėje ir Mortos svetainėje. Atsilankė apie 500 svečių.

Mortos svetainėje buvo skoningai ir tvarkingai išdėstyti suaukoti daiktai, kuriuos lankytojai išpirkto visus pagal loterijos bilietus. Ypač šiuo "bizniu" domėjosi mūsų mažieji, kurie džiaugėsi kad kiekvienas bilietas laimėjo ir nebuvo pralaimėjimų.

Mindaugo menėje 3 val. prasidėjo tautiniai šokiai, kuriuos atliko "Atžalyno" trys grupės, viso apie 70 šokėjų. Programoje dalyvavo ir smuikininkas A. Bankas, pagrojęs keletą koncertinių kūrinių.

"VYTIS" MINĖJO 35 METŲ VEIKLOS SUKAKTĮ

Toronto Lietuvių Sporto Klubo "Vytis" 35 metų veiklos sukakčiai paminėti buvo surengtas lapkričio 19 d., balius LN Vytauto D. menėje. Dalyvavo lietuviškų parapijų klebonai, kun. A. Simanavičius, OFM, kun. J. Staškus, kun. P. Dilys, "Vyčio" klubo buvę valdybos pirmininkai, garbės nariai, rėmėjai ir kiti svečiai, iš viso apie 200.

"Vytis" buvo suorganizuotas 1948 m. tikslu sujungti iš Lietuvos atvykusius sportininkus, į savo eiles įjungti jaunąją kartą, kad per sportą išlaikytų tautinį sąmoningumą, lietuvišką bendravimą ir sporto laimėjimais garsinti Lietuvos vardą. To siekdami, vyresniųjų vadovaujami, "Vyčio" klubas savo veikloje pasižymėjo aukštos klasės rungtybėmis ne vien tik krepšinyje, bet ir tinklinyje, stalo tenise, lengvojo atletikoje ir kitose sporto šakose.

"Vyčio" klubas ypač pagarsėjo stalo teniso varžybose pasaulinio garso laimėjimais. Šioje sporto šakoje Lietuvos vardą išgarsino Nešukaičių šeimos nariai. Jonas Nešukaitis laimėjo Š. Amerikos lietuvių stalo teniso ir Kanados senjorų klasės čempiono vardą. Jis savo tris dukras paruošė tarptautinio masto žaidėjoms. Jo dukra Viole-

Pasaulio Lietuvių Jaunimo S-gos naujos valdybos pirmasis žiniaraštis, kuriame yra daug medžiagos apie jaunimo sąjungą, kuri pasiekama šiuo adresu: 5559 Modena Place, Agoura, Ca. 91301. Tel. (818) 706-3748.

BOSTONO LIETUVIAI

KANKLININKĖ BANKAITYTĖ IR DŽIUGUS BALIUS

Lapkričio 26 d. įvykęs Bostono aukštesniosios li-tuanistinės mokyklos tėvų komiteto surengtas tradicinis balius su koncertine dalimi, buvo džiugus ir mielas. Dažnai nusiskundžiame, kad mūsų renginiuose dažniausia daugumą sudaro vyresnioji karta. Šį kartą šiame baliuje daugumą sudarė kaip tik vidurinioji ir jaunesnioji kartos net ir mokyklos jaunimas. Tad kaipgi nesidžiaugti. Kita, balius buvo rengiamas li-tuanistinės mokyklos palai-kymui. Gausus atsilankiusių dalyvių skaičius ir šiuo reikalu parodė, kad lietuvi-

bė dar nemiršta, kad ja rūpinamasi ir yra gražus prieauglis.

Baliui vadovavo tėvų komiteto pirm. Ramūnas Kalvaitis. Pradžioje buvo kokteiliai ir užkandžiai, vėliau meninė programa, kurią atliko kanklininkė iš Clevelando Mirga Bankaitytė. Kanklės yra lietuvių tautinis muzikos instrumentas. Mirgos Bankaitytės rankose šis instrumentas parodė, kad juo galima atlikti ir gana sudėtingus muzikos kūrinius. Ji skambino Mikulskio, Švedo ir vieną ispanišką kūrinių, kurį kanklėm pritaikė pati Mirga Bankaitytė. Mirgos Bankaitytės pirštuose kanklių stygos skambėjo džiaugsmu, liūdesiu, kartais rodos lyg verkdamos.

Programos metu pas klausytojus buvo toks didelis susikaupimas, kad ir tyčiausios bei švelniausios gaidos buvo girdimos. Jai baigus, katučių tikrai nebuvo pasigailėta. Tad ji dar ir virš programos turėjo paskambinti.

Po meninės dalies buvo loterija, šokiai, vaišės. Šokiams grojo smagus latvių orkestras.

Tėvų komiteto pirm. R. Kalvaitis dėkojo visiems, o ypač komiteto nariams: Glorijai Adomkaitienei, Broniui Banaičiui ir Ernei Kalen. Mokyklos direktorė yra Zita Krukonienė.

ŠAULIŲ KUOPOS 25 METŲ SUKAKTIS

Lapkričio 27 d. Jono Vagnaičio vardo Bostono šaulių kuopa šventė 25 metų sukaktį. Ji buvo pradėta

šv. mišiomis šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone.

Po šv. mišių tolimesnis minėjimas vyko parapijos salėje. Jį pradėjo ir pravedė kuopos pirm. Stasys Augonis. Buvo sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai. Skaitant mirusiųjų kuopos narių pavardes, atsistojimo minute pagerbti mirusieji. Apie šios kuopos kūrimosi vargus, kurie buvo sutinkami kūriantis ir tolimesnę kuopos veiklą kalbėjo inž. Juozas Stašaitis.

Meninę programą atliko jauna dainininkė Verutė Bizinkauskaitė, kuriai akompanavo jos tėvelis dr. Bizinkauskas. Verutė yra Marytės sesuo, kurią jau dauguma lietuvių kolonijų pažįsta iš jos atliktų koncertų. Verutė atrodo irgi neatsilikus nuo sesers, nes turi gražų balsą ir jau gražiai dainuoja. Mūsų mielas solistas Benediktas Povilavičius, kuris dažnai ir mielai atlieka meninę programą mūsų renginiuose, akompanuojant komp. Jeronimui Kačinskui, savo sodriu bosu džiugino susirinkusius. Visiems programos atlikėjams buvo atsidėkota ilgais plajimais.

Šia proga Ona Merkienė ir Milda Norkūnienė buvo apdovanotos šaulių atžymėjimais už jų didelį ir nuodėrdų darbą.

Po programos vyko šaulių moterų paruoštos vaišės.

PARENGIMAI

• Gruodžio 18 d. 4 val. L.M.F. Bostono klubo rengiamos kūčios-kalėdinė vakaronė. Programą atliks kun. Vincas Valkavičius, Norwoodo klebonas. Jis pagros smuiku ir padainuos, o Elen Rubins paskambins arfa. Rengėjos kviečia visus į šią vakaronę.

• Gruodžio 31 d. 9 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliėči uDraugijos tradicinis Naujų Metų sutikimas. Draugijos valdyba kviečia visus ir prašo užsakyti stalus 10 asmenų iš anksto.

Kai įsiklausai į mūsų tautos praeitį, aiškiai girdi karvedžių įsakymus, trankiai trenkiančius karo maršus ir kardų žvangėjimą, bet negirdi lietuviško žodžio kalbėjimo.

Vytautas Alantas

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

To work and live in a small congenial community, and in a 185 bed facility. Medium sized rural hospital is seeking R.N.'s interested in opportunities for professional growth and recognition in medical surgical care, intensive critical care, obstetrical care. Excellent salary and benefit package including hospitalization, dental plan, weekend and shift differential, and other programs. Interested persons should contact The Personnel Office of Pemiscot County Memorial Hospital where we are "People Caring for People".

PEMISCOT COUNTY MEMORIAL HOSPITAL
Hwy 61 South & Lee St.
P. O. Box 489 Hayti, Mo. 63851
or Call collect 314-359-1372
An Equal Opportunity Employer (38-1)

LIETUVIŲ DIENOS JAUNIMO ŽENKLE

Aurelija Balasaitienė

Jau virš trijų dešimtų metų Lietuvių Bendruomenės rengiamos lietuvių dienos tapo nusistovėjusia išeivijos lietuvių tradicija. Tai simbolinė visų lietuvių šventė, kurios pagrindinis tikslas yra ne vien suteikti pramogą, bet vienan būrin suvesti galimai daugiau lietuvių peržengiant ir amžius, ir pažiūrų ribas, bandant sudaryti vienos darnios ir didelės šeimos atmosferą. Laikui bėgant, Lietuvių dienų pobūvis keitėsi, pradėjus su gegužinių pobūdžio šventėmis vasaros metu gamtoje, vėliau jau įtraukiant ir kultūrinį elementą. Clevelando LB ilgainiui nukėlė lietuvių dienas rudens sezonui, joms skiriant dviejų dienų savaitgalį. Buvo rengiami koncertai ir net tokie grandioziniai renginiai, kaip muzikinės dramos, atsikviečiant skaitlingą ir populiarią Dainavos ansamblį. Prieš tai girdėjome Perkūno ir Varpo chorus, mūsų iškilius solistus, ir t.t.

Šiais metais, Clevelando LB pirmininko pareigas perėmus iš ilgamečio pirminko Jurgio Malskio rankų

Vladui Čyvui, lietuvių dienų tradicija tęsiama su lygiai tokiu pat entuziazmu ir nuotaika. Šeštadienio programai atlikti atvyko jauna dainininkė Marytė Bizinkauskaitė iš Brocktono ir tautinių šokių grupė "Lazdynas" iš Rochesterio.

Dievo Motinos parapijos salėje gausiai susirinkusiai publikai buvo džiugu stebėti jauną dainininkę, dainuojančią mūsų liaudies dainas ir operų arijas, pianinu padidimą jaunos Clevelando muzikės Ritos Kliorienės. Puikiai susišokusi "Lazdyno" grupė sukėlė savotišką mūsų pirmųjų išeivijos metų nostalgiją. Tai nebuvo fiktyvūs kaimo vaikai, bandantys atrodyti "autentiškai". Tai Amerikos didmiestėlių lietuviškas jaunimas, savo tautos šokių ritme išgyvenantis lietuviybės momentą, pasidabinęs individualiais tautiniais drabužiais, užpildydamas sceną ne vien grakščiais judesiais, komplikuota choreografija, bet drabužių įvairumu, kaleidoskopišku spalvų švytėjimu.

Tarp jaunos solistės, akompaniatorės ir tautinių

šokių grupės, lietuvių dienų meninė dalis tapo išimtinai jauniausios kartos talentų manifestacija. Net ir programai pasibaigus Čiurlionio ansamblio vardu menininkus ir šokėjus apdovanojo plokštelėmis ir pasveikino ansamblio narys Rytas Urbaitis, jauniausios kartos dainininkas. Visa tai nuteikė žiūrovus pakiliai ir viltingai, todėl ir vietomis reikalingos kritikos žodžiams neliko noro, programos atlikėjams pritaikant pati kilniausią kritikos mastą. Jau ne viena, bet keliomis kartomis nutoles nuo savo tėvų ir senelių žemės jaunimas, jaučiantis savo tautos kraujo balsą savo gyslose, aukoja savo laisvalaikį, kad teiktų džiaugsmą kitiems ir patys jame rastų pasitenkinimo. Gi jauni profesionalai, siekiantys profesionalinio gyvenimo kelio, savo tautiečių tarpe randa šiltą atgarsį.

Vakarienes metu, turėjau progos pasikalbėti su soliste Maryte Bizinkauskaitė. Norėjau iš jos pačios patirti jos kilmės istoriją. Negalima buvo nepastebėti jos lietuviškose dainose kai

PARDUODAMA žemė prie ežero, netoli Clevelando, virš 2 akrų. Galima statyti namą arba piknikauti. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į Matas ir Turner Realty, tel. (216) 486-2530, arba skambinti Romai tel. (216) 943-2650.

kurių tarimo trūkumų, kurių neišvengia ir garsūs dainininkai, dainuodami tarptautinių kompozitorių kūrinius įvairiose kalbose. Tačiau programos metu gryna lietuvių kalba pranešus repertuaro pakeitimus, ji pasirodė kalbanti laisvai lietuviškai.

"Mano prosenelis atvežė mano senelį į Ameriką, kai jam buvo tik penkiolika metų", pasakojo Marytė taisyklinga ir švaria lietuvių kalba. "Mano tėvai, Petras ir Veronika Bizinkauskai, abu yra gimę Amerikoje. Aš esu trečios kartos lietuvaite".

Jos tėvas profesoriauja Bridgewater Valstybinėje kolegijoje. Pati Marytė lankė lituanistinę mokyklą ir su nepaprastu dėkingumu kalba apie savo lietuvių mokytoją p. E. Ribokienę. Lituanistinę mokyklą jai patikusi ypatingai tuo, kad joje buvo dainuojamos lietuviškos dainos. Jos noras dainuoti jau išryškėjo ankstyvoje vaikystėje. Akompanuojant tėvui, būdama vos 15 metų, jau pasirodavo lietuviškuose renginiuose. Marytė baigė Bostono keturių metų muzikos konservatoriją ir įsigijo operos dainininkės bakalaureatą. Šiuo metu ji siekianti toje pačioje srityje magistro laipsnio Philadelphiaje. Naujosios Anglijos rajone įvykusiame Metropolitan Operos konkurse šių metų vasario mėnesį laimėjo antrą vietą. Jaunoji dainininkė pabrėžė įdomų faktą, kad konkurso metu dainavusi Banaičio kompozicijas iš Jūratės ir Kastyčio operos. Operos dainavimui ji ima pamokas pas garsųjį Borisą Goldovskį. Jos repertuaro mokytoja prancūzė, pati koncertinė dainininkė, į savo dainų repertuarą yra įtraukusi lietuviškų liaudies dainų, kuriomis ji žavisi, patraukta įdomių melodijų. Marytė Bizinkauskaitė jau yra ne kartą pasirodžiusi lietuvių kolonijose ir yra numachiusi dainuoti Patersono lietuviams kovo mėnesį. "Man patinka pas lietuvius dainuoti, nes visur jaučiu daug šilumos", pabrėžė malonioji

stipraus dramatinio soprano savininkė.

Taip pat radau progos susitikti su Jadvyga Reginiene, "Lazdyno" tautinių šokių grupės vadove ir mokytoja iš Rochesterio. "Jau 21 metai kai aš dirbu tą darbą. "Lazdyno" grupė, susidedanti iš studentų ir jaunų profesionalų, man teikia daug džiaugsmo. Problemų nėra. Jaunimas šoka mielai, yra drausmingas ir mielas. Visi su dideliu entuziazmu rengiasi Clevelande įvyksiančiai tautinių šokių šventei". Ponia Reginienė yra būsimos šokių šventės vyriausia vadovė. Sprendžiant iš Lazdyno pasirodymo, netenka abejoti šventės technikinio paruošimo pasisekimu.

Taip baigėsi lietuvių dienų šeštadienio vakaras, prapėpus lietuviško jaunimo ženkle. Rengėjams priklausoma padėka už jaunimui skirtą dėmesį.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ZENONI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 461-3500.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS** prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

PRINTING PRESS OPERATOR Must have experience in process printing on Kidder Stacey CI press. Opportunity to assist in startup of new K. S. 55" web CI press. Send resume to: J. G. CLARK CO., 2079 Canaan Twp. Road 244, Edison, Oh. 43320. Attn: W. H. REED (47-49)

Superior Savings ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS**

ČEKIŲ SĄSKAITA

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI

ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

Clevelando Lietuvių Dienos

Viktoras Mariūnas

Šių metų Clevelando apylinkės Lietuvių Dienos buvo kiek kuklesnės negu kitų metų su Dainavos ansambliu. Bet skūstis nėra dėl ko, Dienos buvo sėkmingos ir tvarkos, ir programos, ir lankytojų skaičiaus prasme. Lietuvių Bendruomenei apylinkės valdyba su naujuoju pirmininku Vladu Čyvu egzaminą gerai išlaikė.

Lietuvių Dienų koncertas įvyko lapkričio 26 d., šeštadienį, 7 val. vak. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Programą atliko sol. Marytė Bizinkauskaitė iš Philadelphijos ir šokių grupė Lazdynas iš Rochesterio.

Sol. M. Bizinkauskaitė pirmojoje programos dalyje padainavo kelias liaudies dainas ir B. Budriūno bei S. Šimkaus kompozicijas. Antroje girdėjome J. Sinių, B. Budriūną, A. Bražinską ir A. Kačanauską bei tris operų arijas originalia kalba.

Solistę Clevelande dauguma girdėjome pirmąjį kartą. Tie, kurie buvo ją girdėję prieš porą metų, tikino, kad jos padaryta labai žymi pažanga. Solistės sceninė išvaizda gera, laikyvena laisva, bet santūri. Greitai laimi žiūrovų simpatijas. Dainuojant visoje skalėje nesijaučia įtempimo. Viduriniai tonai skamba kiek aštrokai, bet aukštieji, visada dengiami, — lygiai, laisvai ir švelniai. Ir nemuzikui nesunku pajusti jau toli pažengusį išsilavinimą ir paveldėtųjų jėgų turtą. Labai gali būti, kad Clevelandas taps solistės M. Bizinkauskaitės nuolatinių

gastrolių po lietuviškuosius renginius pradžia.

Solistei akompanavo clevelandietė Rita Čyvaitė-Kliorienė.

Rochesterio šokių grupė Lazdynas grakščiai pašoko keturis šokius pirmojoje dalyje ir penkis — antrojoje. Grupėje šoko, vienuolika porų. Jos vadovė ir mokytoja — Jadvyga Regnienė.

Koncerte dalyvavo virš 400 žmonių.

Po koncerto su svečiais, programos atlikėjais, vakarienę parapijos kavinėje valgė gana gražūs būrys vakaro dalyvių. Vakarienės pradžioje Apylinkės pirm. Vladas Čyvas valdybos vardu padėkojo programos atlikėjams, ruošos talkininkams, koncerto rėmėjams ir dalyviams. Ta proga buvo pagerbtas Jurgis Malskis, išbuvęs apylinkės pirmininku 12 metų ir ruošęs gana stambiaus masto Lietuvių Dienas. Malskiui apylinkės ir jo svaldybos vardu padėkojo kultūros vadovas Viktoras Mariūnas, įteikdamas menišką žymenį su prasmingu įrašu. Malskio žmona Elena buvo papuošta gėlėmis. Lietuvių Dienų rengėjai, apylinkės valdybai, ir Malskiui padėkojo JAV LB Krašto valdybos pirmininkas dr. A. Butkus. Maldos žodžiais vakarienę pradėjo Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, S. J.

Kitą dieną po pamaldų parapijos auditorijoje vyko jaunųjų dailininkų paroda. Parodą trumpu žodžiu at-

darė jos koordinatore dail. Nijolė Palubinskienė. Paroda nebuvo gausi nei dalyviais, nei jų kūriniais.

Savo darbus eksponavo šeši vietos jaunųjų dailininkų atstovai.

Daiva Blynaitė — foto menininkė, baigusi Clevelando Valst. universitete komunikaciją ir fotografiją. Parodoje matėme jos gero skonio parinkimu ir išryškinimu nuotraukų momentus Vilniuje, Trakuose ir apylinkėse.

Juris Čiurlionis, baigęs psichologiją Clevelando Valstybiniame universitete ir studijavęs meną privačiai bei Lakeland kolegijoje. Parodoje išstatė 9 abstraktinius akrilio kūrinius.

Sofija Gruzdytė 1978 m. cum laude baigė Kento Valst. univ. architektūrą. Studijas gilino Italijoje Florencijoje. 1982 m. gavo magistro laipsnį iš architektūros Harvardo univ. 1982 m. Sofijai buvo paskirta JAV LB Kultūros tarybos jaunojo dailininko premija — 500 dol. Šioje parodoje ji dalyvavo su dviem architektūriniais brėžiniais.

Kęstutis Kizevičius grafiką ir tapybą baigė Clevelando Meno Institute. Crenbrook Meno Akademijoje gavo magistro laipsnį iš grafikos. Parodoje buvo iškabinti keturi jo ekspresionistiniai aliejaus kūriniai ir 3 lino raižiniai. Kęstutis išsisako stambiais teptuko ir peilio bruožais. Jis jau gana savo veido dailininkas.

Dalia Miškinytė 1983 m. Clevelando Meno Institute baigė grafinę kompoziciją ir tekstilę. Parodoje išstatė Oxford Shop įpakavimų ir tekstilės darbų pavyzdžius. Dalia bus pasirinkusi lietuviams dailininkams neįprastą meno sritį. Dabar dirba Harlan skelbimų firmoje.

Lina Palubinskaitė — trečiųjų metų studentė Clevelando Meno Institute. Studijuoja auksakalystę ir piešimą. Parodoje matėme jos pasteles (Gėlės, Ruduo, Žiema) ir "Drobę" spalvotais pieštukais. Lina mėgsta vartoti daugybę spalvų.

Visi parodos dalyviai — daug žadantis lietuvių dailininkų prieauglis. Norėtųsi, kad ateinančių metų Lietuvių Dienų parodoje jie ir vėl dalyvautų su gausesniais savo kūriniais. O ir ne tik jie, bet ir kiti jaunieji dailininkai, kurių Clevelando apylinkėje dar nemažai bręsta.

NEFAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

CLEVELANDO PARENGIMAI

• GRUODŽIO 11 D. 12 val. Amerikos Lietuvių Tarybos metinis susirinkimas Šv. Jurgio parapijos salėje.

• GRUODŽIO 11 d. — 4 val. parapijos auditorijoje knygos "Nemarus mirtingasis" pristatymas. Autorius: dr. kun. Pranas Gaida.

• GRUODŽIO 18 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių Kalėdų eglutė.

• GRUODŽIO 24 D., 9 val. vak. šv. Jurgio parapijos bendros Kūčios parapijos salėje.

• GRUODŽIO 31, 9 val. vak. Lietuvių Namų salėje Naujų Metų sutikimo balius. Rengia Lietuvių Namų direkcija.

1984 M.

• SAUSIO 8 D., 4 val. p. p. Tumo Vaižganto — 50 metų mirties paminėjimas. Rengia Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos abiturientai.

• SAUSIO 14 D., šeštadienį, koncertas su Gina Čapkauskienė. Ruošia LB Ohio Apygarda.

• SAUSIO 22 D. Draudžiamosios lietuvių spaudos paroda. Ekspozitai iš Broniaus Kviklio archyvo. Rengia: Dievo Motinos parapija.

• SAUSIO 29 D., Klaipėdos krašto atvadavimo paminėjimas Lietuvių namuose. Rengia Žalgirio šaulių kuopa ir karių veteranų "Ramovė" Clevelando skyrius.

• VASARIO 5 D. Žalgirio šaulių kuopos narių susirinkimas Lietuvių namuose.

• VASARIO 11 D. Lietuvos laisvės vigilija. Rengia: Dievo Motinos parapija.

• VASARIO 12 D. — Vasario 16-sios minėjimas. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba.

• KOVO 3 D., šeštadienį, Pilėnų tunto tradicinis Blynų balius.

• KOVO 4 D. — 4 val. parapijos auditorijoje Šv. Kazimiero 500 metų mirties minėjimas. Rengia: Dievo Motinos parapija.

• BALANDŽIO 8 D. 4 val. popiet sol. Aldonos Stempužienės koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia: Dievo Motinos parapija.

• GEGUŽĖS 5 D. Grandinės balius Slovėnų auditorijoje.

• GEGUŽĖS 12-13 DIENOMIS Clevelando Ateitininkijos tradicinė-metinė šeimos šventė, Dievo Motinos parapijos patalpose.

• Gegužės 19-20 vyr. skaučių Židinio parengimas.

• GEGUŽĖS 26-27 D. Clevelande Lietuvių Namuose Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimas, banketas ir Vilties draugijos narių suvažiavimas.

• BIRŽELIO 2 D. Abiturientų balius. Ruošia LB Oh. Apygarda.

• RUGSĖJO 22 D. Vasarą palydint Neringos skaučių tunto balius.

• SPALIO 6 D. Žalgirio šaulių kuopos rudens parengimas Lietuvių namuose.

RAKETBOLO TURNYRAS

I-sis Clevelando LSK žaidbo kvietinis raketbolo turnyras įvyks 1983 m. gruodžio 10-11 d. d., Racquettime klube, 25080 Lakeland Blvd., Euclid, Ohio (rytinis Clevelando priemiestis). Vykdo VVSA-da ir Clevelando LSK žaibas.

Varžybų pradžia šeštadienį, gruodžio 10 d. — 10 val. ryto.

ŠACHMATŲ TURNYRAS

1984 m. sausio 28-29 dienomis Clevelande rengiamas "2nd Lithuanian Open" šachmatų turnyras. Rengia Clevelando Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas, talkininkaujant Clevelando LSK žaidbo šachmatų sekcijai. Šis turnyras oficialiai sankcionuotas USCF, ir yra atviras dalyvauti visiems amerikiečių bei kanadiečių žaidėjams. Turnyro reikalais galima kreiptis į turnyro vadovą: Edwardą Krygerį, 18012 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44119 telef. (216) 383-0000, arba į ŠALFASS šachmatų Komiteto vadovą Vytautą Nasvytį, 1234 West Blvd., Cleveland, Ohio 44102, telef. (216) 631-0210.

PLASTIC INJECTION MOLD FOREMAN

Dallas area shop has immediate openings for plastics foreman. You will work in a new facility located in Bedford, Texas. We offer top wages, vacation and hospitalization. ARROW CUSTOM PLASTIC INC. 3717 Commerce Place Bedford, Texas 76021 1-817-283-1081 (46-48)

THE WORLD FAMOUS
SALAMANDER
GERMAN SHOES
is now again available
in Cleveland.

SALAMANDER

STEFAN DEUBEL Enterprises International
4164 Lorain Ave., Cleveland, Oh. 44113, Phone 651-6686
Business hours: Mon., Wedn., Thursd. 9-4,
Fri 8-6, Saturday 8-5
Closed on Tuesday.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

RUOŠIASI SUTIKTI KALĖDŲ SENELĮ

Clevelando Šv. Kazimiero Lituanistinės mokyklos mokiniai sparčiai ruošiasi sutikti Kalėdų senelį. Mokiniai, mokytojų padedami, intensyviai dirba.

Š. m. gruodžio 18, sekmadienį, 11:30 val. ryto Dievo Motinos parapijos didžiojo salėje įvyks Kalėdų eglutė. Mokiniai turės įvairių pasirodymų, deklamacijų. Mokyklos choras atliks kalėdines giesmes. Šį kartą Kalėdų senelis atvyks iš anksto ir stebės mokinių pasirodymus, o vėliau pradžiugins ir dovanėlėmis.

Tėveliai prašomi tą dieną atnešti dovanas ir paduoti budinčiam mokytojų parapijos svetainėje.

KALĖDOS 185 GATVĖJE

East 185 gatvės verslo ir profesionalų draugijos lėšomis ir šiais metais judrioje lietuvių rajono prekybos gatvėje dega Kalėdų šviesos, per gatvę ištiesti vainikai.

Šį šeštadienį, gruodžio, East 185 gatvėje bus Kalėdų senelio paradas. Jis su įvairiausiais miško žvėreliais lygiai 12 val. pradės kelionę gatve nuo Villaview ir važiuos į šiaurę iki Šv. Juozapo mokyklos. Po to Kalėdų senelis asmeniškai aplankys visas prekybos, o vaikai galės su seneliu nusifotografuoti Plant Isle & Flower Shop (687 East 185 St.) prekyboje šeštadienį tarp 3 ir 5 val. p. p. Kaina už spalvotą nuotrauką tik \$2.00.

Verslo ir profesionalų draugijos valdyba ragina East 185 gatvės prekybos padekoruoti savo prekylančius ir, jeigu galima palik-

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

šeštadienį, gruodžio mėn. 31 d.,
LIETUVIŲ NAMUOSE.
8 val. vak. — kokteiliai, 9 val. vak. —
vakarienė su šampanu. Kiti gėrimai
ištisa naktį veltui. Šokiams groja
garsusis Joe Wendel orkestras.
Porai \$45.00, vienam asmeniui \$22.50.

Lietuvių namų salėje, skambant bičiuliškiems pašnekesiams ir lietuviškai dainai, atgys savųjų šaknų kraujas, užsimirš senųjų metų rūpesčiai, sužibės naujų metų vilties ir vieningumo dvasia. Tvirtu žingsniu drauge žengsime į naujus 1984 metus!

Nedelsdami rezervuokite vietas
Lietuvių klube pas Birutę Vedegienę telef. (216) 531-2131 arba pas Vitaliją Butkuvienę tel. (216) 732-8250.

Rengia

LITHUANIAN VILLAGE INC.
ir
ČIURLIONIO ANSAMBLIS

ti vakarais languose šviesas.

• Gražina Kudukienė, mūsų iškilioji tautietė, apie kurią buvo plačiai rašyta The Cleveland Gazette bus pagerbta Greater Cleveland Growth Association gruodžio 7 d. komunikacijos klube.

• ŠALFASS metinis suvažiavimas įvyks Clevelande gruodžio 10 d. Lietuvių Namuose. Pradžią 11 val. ryto. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į Alg. Bielskų, tel. (216) 481-7161.

V. Nasvytė, programos pranešėja, ir Ramovės Clevelando skyriaus pirm. K. Gaižutis. J. Velykio nuotr.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ CLEVELANDE

Kariuomenės šventės minėjimas Clevelande buvo surengtas lapkričio 19 d. Minėjimą rengė LKVS Ramovė Clevelando skyrius.

Minėjimą atidarė skyriaus pirm. K. Gaižutis.

Susikaupimo minute buvo pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę.

Pakviestas J. Malskis pasakė trumpą, bet turiningą dieną pritaikintą kalbą.

Meninę dalį atliko skautų vienetas Budėk, vadovaujamas A. Bielskaus. Kanklėmis skambino Muliolytė, akompanavo K. Kuprevičiūtė, pranešinėjo V. Nasvytė. Šį jaunimo pasirodymą publika sutiko šiltai.

Po programos skyriaus pirm. paprašė birutietes prisegti po gėlę: savanoriui J. Lozoraičiui ir pro-

gramos vadovams.

Skyriaus garbės narė Irena Plechavičienė negalėdama atvykti į minėjimą, prisiuntė auką 100 dol.

Kun. L. Zarembai, S. J. sukalbėjus maldą, toliau sekė vaišės, šokiai.

Į minėjimą-balių atsilankė 140 asmenų.

Lapkričio 27 d. Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos šv. Mišios už mirusius Lietuvos laisvės kovotojus. Dalyvavo ramovėnų ir šaulių vėliavos. Bažnytinis choras, vadovaujamas R. Babicko, pagiedojo tos dienos nuotaikoms pritaikintas giesmes. (z)

mos 24 val. visą savaitę 7 dienas. Nauja sistema, vadinama "Touch Social Security" įvedama Clevelande ir greitai laiku bus išplėsta po visą kraštą.

ALT CLEVELANDO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Metinis skyriaus organizacijų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį, š. m. gruodžio mėn. 11 d., 12 val. Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje.

Visos skyriuje dalyvaujančios organizacijos prašomos pranešti savo atstovus ir susimokėti nario mokesčio valdybos išdin. Br. Nainiui, 18414 Landseer Road, Cleveland, Ohio 44119, tel. 481-8472 iki gruodžio 7 d.

Darbotvarkėje: pranešimai, valdybos ir revizijos komisijos rinkimai ir ateities veikla.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

APARTMENT FOR RENT

\$280.00, 1 bedroom includes heat, electrical appliances, air conditioning and carpeting. Quite, all adult Bldg. Located in E. 185 St. Neff area. Close to shopping center and public transportation.

Call: 486-0447 after 6:00 p. m. weekdays. (47-48)

P. Karosienė ir J. Budrienė sega gėlytes programos atlikėjoms: E. Muliolytei, V. Nasvytėi ir K. Kuprevičiūtei.

J. Velykio nuotr.

• Lietuvių Sodybos žemės prakasimo iškilmės įvyks š. m. gruodžio 8 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. 34251 Ridge Rd., Willoughby, Ohio (350 pėdų į vakarus nuo S.O.M. Center Rd., priešais Pine Ridge apartamentus). Visi kviečiami dalyvauti.

• S.L.A. 14 kuopos metinis narių susirinkimas įvyks gruodžio 11 d. (sekmadienį), 12 val. p. p., Lietuvių Namuose. Bus priimami narių mokesčiai ir svarstoma platoka dienotvarkė, kurios svarbių paragrafų

tarpe yra: kuopos valdybos rinkimas sekančiam terminui. Po susirinkimo įvyks tradicinės vaišės.

• Kalėdiniai sveikinimai per Tėvynės Garsų radiją bus skaitomi gruodžio 18 d. programoje. Prašom sveikinimus perduoti J. Stempužiui telef. (216) 382-9268 arba D. Staniškienei telef. (216) 531-8496 iki gruodžio 16 d. vakaro.

• Social Security Clevelande naujas telefono numeris, turintiems "push-button" aparatus yra 252-1808, kuriuo informacijos gauna-

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS

ALGIS MATAS

DALIA ŠIRVAITIS

PETRAS MATAS

ANTANAS KALVAITIS

PATRICIA SAJOVEC

JONAS DUNDURAS

HOWARD TURNER — Attorney

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

DIRVA

JAPONAI DOMISI BALTIJOS VALSTYBĖMIS

Didžiausias Japonijos televizijos ir radijo tinklas — NHK (Nippon Hoso Kyo-kai) — savo ruošiamai kultūros ir mokslo programai susidomėjo Baltijos valstybėmis.

To tinklo redaktoriai ir operatoriai, grįždami iš filmavimo kelionės po Europą, šiuo metu renka medžiagą Amerikos kontinente. Iš anksto susitaręs, lapkričio 22 d. minėtos Japonijos Transliacijos Bendrovės atstovas su trimis operatoriais, atvyko į Lietuvos generalinį konsulatą New Yorke, kur praleido visą dieną pokalbių rekordavimui ir filmavimui. Lietuva buvo parinkta kaip tipingas pavyzdys galiojantis visoms trims Baltijos valstybėms. Anot to atstovo, Japonijoje mažai težinoma apie Baltijos valstybes, nors susidomėjimas mažųjų valstybių ir tautų likimu esąs labai didelis.

Trumpai apžvelgus Lietuvos praeitį ilgiau buvo sustota prie tarptautinės tų valstybių padėties, kuri susidarė 1940-jų metų invazijos ir okupacijos pasėkoje. Ypatingai japonus domino Baltijos valstybių diplomatinė atstovybių ir konsulatų veikla. Lietuvos generalinis konsulas New Yorke paimtas kaip tipingas pavyzdys vienos dienos darbo eigoje. Pirmiausia buvo nufilmuota konsulato iška-

ba su vytimi, Lietuvos vėliava, kartoteka, dokumentų ir pasų išdavimo procedūra, užbaigiant vėliavos nuėmimu ir gen. konsulo Aniceto Simučio išėjimu iš įstaigos, užbaigus dienos darbą.

NHK žinoma kaip didžiausia Japonijos transliavimo bendrovė, kuri per du televizijos ir tris radijo kanalus aptarnauja visą Japoniją. Jos televizijos ir radijo programos dvidešimts vienoj kalboj transliuojamos ir į užjūrius už Japonijos ribų.

Transliavimas apie Baltijos valstybes numatytas ateinančių metų pradžioj ruošiamoj kultūros ir mokslo programoj. (r)

POSĖDŽIAVO PLGS VALDYBA

Š. m. lapkričio 26 dieną, Chicagoje Dr. Jono ir Jonės Valaičių vaišinguose namuose įvyko Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos buvusios ir naujosios valdybų susirinkimas. Jame dalyvavo daktarai V. Šaulys, J. Valaitis, J. Daugirdas, A. Vanagūnas, Dainius Degėsys, J. Sonta, J. Skrinska ir ponios B. Zalatorienė, J. Valaitienė. Aptarti einamieji reikalai, Medicinos žurnalo leidimas, medicinos istorijos spausdinimas, žiemos stovykla ir būsimos suvažiavimo reikalai.

Skaitykit ir platinkit
D I R V Ą

A. † A.

PAJAUTAI JONYNIENEI

mirus, jos vyrui JONUI, sūnui ROBERTUI, anytai ANTANINAI, svainiui TITUI JONYNAMS ir jos tėvams MARIJAI ir JONUI ORENTAMS ir visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškiamo

Stasė ir Stasys Šimoliūnai
su šeima,
Joana ir Jonas Švobos

Mūsų mielai

A. A.

STEFANIJAI JUODIKIENEI

mirus, didžiame skausme likusį vyrą dr. JONĄ JUODIKĮ, sūnų ALGĮ, seseris EMI-LIJĄ, BRONĘ, brolių PRANĄ ir liūdinčius gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Modestavičių šeimos

• Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicagos skyrius š. m. gruodžio mėn. 11 dieną, 2 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose namuose šaukia visuotinį narių susirinkimą, kuriame 1983-1984 metams naujai išrinkta valdyba padarys jos jau atliktų ir ateityje numatytų atlikti darbų pranešimą. Ten pat, po susirinkimo, 3-čią valandą po pietų įvyks dr. J. Adomavičiaus paskaita šių dienų aktualiais sveikatos klausimais.

Į šią paskaitą kviečiami visi Chicagos ir už Chicagos ribų gyvenantieji lietuviai. Savo paskaitoje daktaras pažadėjo paliesti ir paaiškinti šių modernių laikų naujuosius medicinos žingsnius.

Paskaitai pasibaigus, prie skanių pyragaičių ir kavutės, galėsime visi nuoširdžiai ir atvirai pasikalbėti. Viskas bus veltui!

• ALT S-gos Chicagos skyrius ruošia Lietuvių Tautiniuose Namuose Naujų 1984 metų sutikimą. Pradžią š. m. gruodžio mėn. 31 dieną, 8-tą val. vakare.

Bus skani, šilta vakarienė, šampanas ir jauki, šokti žadinanti, "Gintaro" orkestro muzika. Viskas tik už 17.50 dolerių!

Stalais po 10 žmonių ir pavieni asmenys ligi gruodžio mėn. 28 dienos kasdien gali užsisakyti šiais telefonais: 776-3547, V. Lenkevičienė ir 778-7707 Br. Kasakaitis.

Iki malonaus pasimatymo Naujų metų išvakarėse. Skyriaus Valdyba

• Leo Oksui, gyv. Los Angeles, 75-tojo gimtadienio proga, Petras ir Rūta Sakai užprenumeravo Dirvą. Sveikiname naująjį prenumeratorių.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atsiliepdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvą parėmė šie skaitytojai:

J. Černius, Los Angeles 3.00
J. Dabrega, Brockton10.00
J. Vizbaras, Dorchester .. 8.00
K. Simulis, Chicago10.00
T. Janužis Morgan Hill .. 1.00
Dr. J. Šimaitis, Forest Hills Gardens20.00
V. Augulis, Dayton 3.00
Dr. P. Stungys, Richmond Hts.25.00
V. Labanuskas, Twisp. 5.00
Ed. Cibas, Milton 3.00
J. Kriščiukaitis, Avon ..20.00
J. Černius, Los Angeles 10.00
K. Pažemėnas, Palos Verdes25.00
E. Augustaitis, Ormond Beach 5.00
M. Prakevich, Va. Beach 6.00
A. Kazilis, Colgan10.00
A. J. Puteris, Toronto ..28.00
F. Valentukevičius, Nashua 3.00
A. Johanson, Cleveland .. 5.00
V. Katelė, Melrose Park 10.00
F. V. Boreišis, Lakewood 3.00
St. Žadeikis, Oak Lawn 3.00
A. Stankūnas, Sos Cob .. 6.00
B. Aras, Los Angeles 3.00
V. Kalendrienė, Weston 33.00
Vl. Mieželis, Sun City . 10.00

Vienos žiemos iškylas dalyviai.

KVIETIMAS Į SLIDINĖJIMO IŠKYLĄ

SLIDINĖJIMO IŠKYLA UTHA KALNUOSE

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga jau 14-tą kartą organizuoja žiemos-pavasario slidinėjimo iškylą Jungtinių Amerikos Valstybių vakarų kalnuose.

Tokia 1984 metų slidinėjimo iškyla-stovykla įvyks kovo mėnesio 10-17 dienomis Park City, Utah.

Kasmet gausus būrys (apie 100) jaunesnių ir vyresnių lietuvių gydytojų ir negydytojų, gerai slidinėjusių ir tik pradėjančių slidinėti, suskrenda pasportuoti, pabendrauti ir kartu pasilsėti. Slidinėjimo aprangą atvykstantieji patys atsiveža, o slides bei batus galima išsinuomoti vietoje.

Į slidinėjimo savaitę yra kviečiami visi lietuviai, tiek gydytojai, tiek negydytojai. Gydytojams bus ir medicininės paskaitos kursai, užskaitomi kreditai. Visiems bus ir kitokie užsiėmimai kaip slidinėjimas nuo kalnų, "cross country", maudymasis ir plaukymas olimpinio dydžio baseine, "jakuzzi", vonios, pirtys. Miestelyje yra daug restoranų ir krautuvų norin-

tiems atsigerti ir pasma-guriauti.

Normaliai Park City, Utah, kasmet iškrenta 300 colių sniego kur kas daugiau negu bet kur kitur Amerikos vakaruose. Yra daug slidinėjimo takų (69) tinkančių visiems, tiek ekspertams tiek pradedantiems.

Viešbučio kaina vienam asmeniui \$467.00 savaitei; dviem asmenims viename kambaryje — \$269.50 asmeniui; trims asmenims viename kambaryje — \$203.50 asmeniui; gi keturiems — \$170.50 asmeniui. Trijų kambarių "condo" \$1554.00 savaitei.

Norintieji dalyvauti turi pranešti iki š. m. gruodžio mėn. 15 dienos Birutei Zalatorienei sekančiu adresu: Birutė Zalatorius, Foremost Travel and Tours, Inc., 150 So. Wacker Drive, Chicago, Ill. 60606. Telefonas: 1-312 346-6643.

PADETIS SEINUOSE

Mūsų spaudoje dažnai buvo rašoma, kad Seinuose neleidžiamos lietuviškos pamaldos. Kad Seinų katedrą pastatė lietuviai, bet lenkas klebonas jiems neleidžia melstis savo gimtąja kalba.

Kaip neseniai savo laiške iš Suvalkų trikampio parašė vienas, ten gyvenantis tautietis, pamaldos lietuviškai jau leidžiamos, bet tik... 4 val. po pietų, o lietuviai norėtų jas turėti 10 val. ryto, kaip kad lenkai jas turi. Tačiau lenkas klebonas nusistatęs pamaldų 10 val. jiems neleisti. Be to, kita bėda — nėra ir lietuvių kunigo.

A. B.
Waterbury, Ct.

WANTED AT ONCE EXPERIENCED DYER-COLORIST

Successful northern New Jersey piece dye plant requires person familiar with dyeing cotton, poly, acrylic and blends of the same. Both deck and paddle dyeing. Call Mr. TORLINCA31 at 212-947-3141 or 201-473-4466. (47-3)

COOKS, HOUSEKEEPERS
AND
GOVERNESS
NEEDED FOR LIVE-IN LIVE-OUT
POSITIONS IN THE ATLANTA
AREA.
SMITH-KADAN
404-256-6327
FULL DOMESTIC PERSONNEL
SERVICE. (47-49)

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.